

FOLKETINGET

Europaudvalget

Referat af 2. europaudvalgsmøde

Mødedato: fredag den 25. november 2022

Tidspunkt: kl. 08.30

Sted: vær. 2-133

Dagsorden

Den 24. november 2022

- L 1. Drøftelse af kommende udvalgsrejser

- L 2. Oplæg om Kommissionens forslag til forordning om mediefrihed v/ EU-konsulenten
EU-note (2022) – E 5 (EU-note om mediefrihedsloven)
KOM (2022) 0457 – Bilag 3 (grund- og nærhedsnotat)

- 3. Siden sidst: Kommissionens forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2023 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande gældende i EU-farvande og for EU-fiskerfartøjer i visse andre farvande og for 2023 og 2024 af fiskerimuligheder for visse dybhavsbestande
Forelæggelse ved fungerende minister for fødevarer, landbrug og fiskeri
EUU alm. del (2022) – Bilag 16 (henvendelse af 17/11-22 fra Danmarks Fiskeriforening PO vedr. bundgarnsfiskeriets fremtid)
EUU alm. del (2022) – Bilag 27 (kommenteret dagsorden)

- 4. Rådsmøde nr. 3913 (uddannelse, ungdom, kultur og sport) den 28.-29. november 2022
Den fungerende børne- og undervisningsminister forelægger dagsordenspunkterne 1-6
Den fungerende kulturminister forelægger dagsordenspunkterne 7-11
EUU alm. del (2022) – Bilag 27 (kommenteret dagsorden)

- 5. Rådsmøde nr. 3915 (konkurrenceevne – indre marked og industri) den 1. december 2022
Forelæggelse ved den fungerende erhvervsminister
EUU alm. del (2022) – Bilag 27 (kommenteret dagsorden)

- 6. Rådsmøde nr. 3917 (transport, telekommunikation og energi (tele)) den 5.-6. december 2022
Forelæggelse ved den fungerende erhvervsminister
EUU alm. del (2022) – Bilag 27 (kommenteret dagsorden)

7. Rådsmøde nr. 3914 (udenrigsanliggender – udvikling) den 28. november 2022
Forelæggelse ved den fungerende udviklingsminister
EUV alm. del (20222) – Bilag 27 (kommenteret dagsorden)

- L 8. Eventuelt

Der vedlægges foreløbige oversigter over det under punkterne 4-7 nævnte møder.

Praktiske oplysninger:

Hvor intet andet er angivet, afholdes Europaudvalgets ordinære møder for åbne døre. Tilmelding for tilhørere skal ske *senest kl. 12.00 dagen inden mødet* ved Europaudvalgets sekretariat (europaudvalget@ft.dk; tlf. +45 33 37 36 10). Der vil være pladsbegrænsning.

Anvendte forkortelser:

FF =Forventet forhandlingsoplæg
FO =Forhandlingsoplæg
FL =Forventet lukket behandling
L =Lukket behandling

Rådsmøde nr. 3913 (uddannelse, ungdom, kultur og sport) den 28.-29. november 2022

Uddannelse

1. Rådshenstilling om Pathways to School Success, som erstatter rådshenstillingen af 28. juni 2011 om politikker til at reducere tidligt skolefrafald
– *Vedtagelse*
KOM (2022) 0316
Rådsmøde 3913 – Bilag 1 (samlenotat side 2)
2. Rådskonklusioner om støtte til trivsel i digital undervisning
– *Vedtagelse*
Rådsmøde 3913 – Bilag 1 (samlenotat side 10)
3. Det europæiske uddannelsesområde i tiden for russisk aggression i Ukraine
– *Politisk drøftelse*
Rådsmøde 3913 – Bilag 1 (samlenotat side 13)

Ungdom

4. Rådskonklusioner om fremme af den inter-generationelle dimension på ungdomsområdet med henblik på dialog og social sammenhængskraft
– *Vedtagelse*
Rådsmøde 3913 – Bilag 1 (samlenotat side 15)
5. Det Europæiske Ungdomsår 2022
– *Politisk drøftelse*
Rådsmøde 3913 – Bilag 1 (samlenotat side 18)
6. Rådshenstilling om førskoleundervisning og børnepasning: Barcelona-målene for 2030
– *Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmødet (uddannelse, ungdom, kultur og sport) den 28. november 2022, men forventes vedtaget på rådsmødet (beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerbeskyttelse) den 8. december 2022*
KOM (2022) 0442
Rådsmøde 3913 – Bilag 1 (samlenotat side 20)
7. Rådsresolution om en EU-arbejdsplan for kultur 2023-2026
– *Vedtagelse*
Rådsmøde 3913 – Bilag 2 (samlenotat side 2)

8. Støtte til og solidaritet med ukrainsk kultur, herunder kulturarv
  - *Politisk drøftelse*
Rådsmøde 3913 – Bilag 2 (samlenotat side 7)

9. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af en fælles ramme for medietjenester i det indre marked (europæisk retsakt om mediefrihed) og om ændring af direktiv 2010/13/EU
  - *Fremskridtsrapport*
KOM (2022) 0457
EU-note (20222) – E 5 (EU-note om mediefrihedsloven af 21/11-22)
Rådsmøde 3913 – Bilag 2 (samlenotat side 9)

10. Konklusioner fra Rådet og regeringsrepræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet, om bæredygtig og tilgængelig sportsinfrastruktur
  - *Vedtagelse*
Rådsmøde 3913 – Bilag 2 (samlenotat side 30)

11. De seneste kriser og idrættens fremtidige udvikling
  - *Politisk drøftelse*
Rådsmøde 3913 – Bilag 2 (samlenotat side 34)

12. Eventuelt

13. Siden sidst

Dagsordenspunkterne 1-6 hører under Børne- og Undervisningsministeriets ressort.
Dagsordenspunkterne 7-11 hører under Kulturministeriets ressort

Rådsmøde nr. 3915 (konkurrenceevne) den 1. december 2022

1. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentet og Rådets forordning om en ramme for foranstaltninger til styrkelse af det europæiske økosystem for halvledere (mikrochipforordningen)
  - *Generel indstilling*KOM (2022) 0046
Rådsmøde 3915 – Bilag 2 (samlenotat side 2)
2. Forslag til direktiv om virksomheders due diligence for bæredygtighed og ændring af direktiv 2019/1937
  - *(Forventet) generel indstilling*KOM (2022) 0071
Rådsmøde 3915 – Bilag 2 (samlenotat side 22)
3. Forslag til forordning om beskyttelse af geografiske betegnelser for håndværks- og industriprodukter og om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/1001 og (EU) 2019/1753 og Rådets afgørelse (EU) 2019/1754
  - *Generel indstilling*KOM (2022) 0174
Rådsmøde 3915 – Bilag 2 (samlenotat side 61)
4. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 2005/29 og 2011/83/EU for så vidt angår styrkelse af forbrugernes rolle i den grønne omstilling gennem bedre beskyttelse mod urimelig praksis og bedre oplysning
  - *Fremskridtsrapport*KOM (2022) 0143
Rådsmøde 3915 – Bilag 2 (samlenotat side 71)
5. Rådskonklusioner om EU's turismedagsorden 2030
  - *Vedtagelse*Rådsmøde 3915 – Bilag 2 (samlenotat side 94)
6. Forslag til forordning om fastlæggelse af en ramme for krav til miljøvenligt design for bæredygtige produkter
  - *Fremskridtsrapport*KOM (2022) 0142
Rådsmøde 3915 – Bilag 2 (samlenotat side 98)
7. Eventuelt
8. Siden sidst

- a) Forslag til forordning om forbud mod produkter fremstillet ved tvangsarbejde
KOM (2022) 0453 – Bilag 1 (grund- og nærhedsnotat)

Dagsordens punkt 6 hører under Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets ressort. De øvrige punkter hører under Erhvervsministeriets ressort.

Rådsmøde nr. 3917 (transport, telekommunikation og energi (tele)) den 5.-6. december 2022

1. Europa-Kommissionens forslag til Europa-Parlamentet og Rådets forordning om harmoniserede regler for kunstig intelligens og ændring af visse af Unionens lovgivningsmæssige retsakter (kunstig intelligens forordningen)
  - *Generel indstilling*KOM (2021) 0206
Rådsmøde 3917 – Bilag 2 (samlenotat side 2)
2. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om harmoniserede regler om fair adgang til og anvendelse af data (dataforordningen)
  - *Fremskridtsrapport*KOM (2022) 0068
Rådsmøde 3917 – Bilag 2 (samlenotat side 39)
3. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om horisontale cybersikkerhedskrav til produkter med digitale elementer og om ændring af forordning (EU) 2019/1020
  - *Fremskridtsrapport*KOM (2022) 0454
Rådsmøde 3917 – Bilag 2 (samlenotat side 72)
4. Rådskonklusioner vedr. fremtidssikring af europæisk transport på indre vandveje (NAIADES III)
  - *Vedtagelse*KOM (2021) 0324
Rådsmøde 3917 – Bilag 2 (samlenotat side 94)
5. Eventuelt
6. Siden sidst
  - a) Forslag til direktiv om civilretligt ansvar uden for kontrakt til kunstig intelligens
KOM (2022) 0496 – Bilag 1 (grund- og nærhedsnotat)

Alle dagsordenspunkter hører under Erhvervsministeriets ressort

Rådsmøde nr. 3914 (udenrigsanliggender – udvikling) den 28. november 2022

1. Opfølgning på EU-AU-topmødet
  - *Status*
Rådsmøde 3914 – Bilag 1 (samlenotat side 2)
2. Team Europe i kriserespons: Ukraine og Afghanistan
  - *Politisk drøftelse*
Rådsmøde 3914 – Bilag 1 (samlenotat side 4)
3. Eventuelt
4. Siden sidst

Alle dagsordenspunkterne hører under Udenrigsministeriets ressort

Europaudvalget

Referat af 2. europaudvalgsmøde

Dato: fredag den 25. november 2022

Tidspunkt: kl. 08.30

Sted: vær. 2-133

Til stede: Kim Valentin (V) formand, Anne Paulin (S), Jens Joel (S), Anne Valentina Berthelsen (SF), Søren Søndergaard (EL), Linea Søgaard-Lidell (V), Jens Henrik Thulesen Dahl (DD), Charlotte Munch (DD), Alexander Ryle (LA), Steffen Larsen (LA), Mette Abildgaard (KF), Alex Ahrendtsen (DF), Mette Kierkgård (M) og Karin Liltorp (M).

Desuden deltog: Fungerende minister for fødevarer, landbrug og fiskeri Rasmus Prehn, fungerende børne- og undervisningsminister Pernille Rosenkrantz-Theil, fungerende kulturminister Ane Halsboe-Jørgensen, fungerende erhvervsminister Simon Kollerup og fungerende udviklingsminister Flemming Møller Mortensen.

L Punkt 1. Drøftelse af kommende udvalgsrejser

Punkter blev behandlet for lukkede døre.

L Punkt 2. Oplæg om Kommissionens forslag til forordning om mediefrihed v/ EU-konsulenten

EU-note (2022) – E 5 (EU-note om mediefrihedsloven)

KOM (2022) 0457 – Bilag 3 (grund- og nærhedsnotat)

Punkter blev behandlet for lukkede døre.

Punkt 3. Siden sidst: Kommissionens forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2023 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande gældende i EU-farvande og for EU-fiskerifartøjer i visse andre farvande og for 2023 og 2024 af fiskerimuligheder for visse dybhavsbestande

EUU alm. del (20222) – Bilag 16 (henvendelse af 17/11-22 fra Danmarks Fiskeriforening PO vedr. bundgarnsfiskeriets fremtid)
EUU alm. del (20222) – Bilag 27 (kommenteret dagsorden)

Den fungerende minister for fødevarer, landbrug og fiskeri: Kommissionens forslag til fiskerimuligheder for 2023 i bl.a. Nordsøen, Skagerrak og Kattegat kom den 28. oktober 2022.

Forslaget omfatter blandt andet de bestande, som er delt med Norge og Storbritannien, så det er et meget kompliceret forhandlingsforløb. Det betyder også, at Kommissionens forslag ikke indeholder ret mange tal og forslag til konkrete kvotestørrelser. Det gælder ikke mindst for de mest centrale bestande for Danmark. De afventer nemlig forhandlinger med Norge og Storbritannien, som er i gang netop nu.

Det er vanskelige forhandlinger. Der er fortsat efterdønninger efter brexit. Det mærkes i forholdet til Storbritannien, men ikke mindst i forholdet til Norge. Vi har gjort vores yderste for at få så tæt et forhold til nordmændene som overhovedet muligt. Jeg har også haft den norske fiskeriminister på besøg i Hirtshals. Vi har haft flere møder for at opbygge forholdet, men det er stadig svært. Aftalen mellem EU og Storbritannien kan i princippet nå at blive godkendt af parterne allerede i de første dage af december.

Torskebestanden i Nordsøen og Skagerrak er stadig udfordret, men dog i bedring. Det viser sig i en mere positiv videnskabelig rådgivning fra Det Internationale Havundersøgelsesråd. Torskebestanden i Kattegat er fortsat i en dårlig tilstand. Den biologiske rådgivning for bestanden er – igen i år – at der ikke bør være fangster af torsk. Kommissionen har endnu ikke fremlagt kvoteforslag for denne bestand. Andre bestande, som f.eks. rødspætte, kuller, kulmule og jomfruhummer i Nordsøen, Skagerrak og Kattegat, har det godt.

I forslaget indgår der igen i år en videreførelse af dette års supplerende foranstaltninger for torsk. I Kattegat er det i form af selektive redskaber eller projekter med fuldt dokumenteret fiskeri med kameramonitorering. Derudover kan det nævnes, at Det Internationale Havundersøgelsesråd tidligere på måneden fremlagde sin rådgivning for ål. Anbefalingen er – ligesom sidste år – at der ikke bør være fangster af ål.

Kommissionen har foreslået at udvide lukkeperioden for ålefiskeri i saltvand. Lukkeperioden foreslås udvidet fra 3 til 6 sammenhængende måneder. Det gælder både for det erhvervmæssige og det rekreative fiskeri. I Europa er det fortrinsvis Danmark, der fisker ål i saltvand, mens de andre fisker i ferskvand. Der er også svenskerne, men Danmark risikerer at blive hårdt ramt, og dette vil de facto lukke det danske erhvervsfiskeri efter ål.

Endelig forventes også den interne fordeling af makrel at blive et vigtigt emne, når fiskerimulighederne for 2023 skal forhandles på rådsmødet i december. I har muligvis tidligere hørt om, at vi har

været i en makrelkrig med irene. Det kan vi vende tilbage til. EU's makrelkvote i norsk farvand er 100 pct. tildelt Danmark. Men hverken i 2021 eller 2022 er det lykkedes EU og Norge at blive enige om forvaltningen af makrel, herunder adgang til fiskeri af makrel i hinandens farvande. Derfor har Danmark ikke adgang til at fiske sin makrelkvote. Det er en meget vanskelig sag.

I har også modtaget et grundnotat med en nærmere beskrivelse af det samlede forslag. Når sagen forelægges til forhandlingsoplæg forud for rådsmødet i december 2022, vil der være mulighed for at gå mere i detaljer med sagen.

Alex Ahrendtsen: Selv om det ikke er på dagsordenen, kunne jeg godt tænke mig at få en orientering om, hvordan det går med bomtrawl, som vi jo har diskuteret vidt og bredt. Er der fremskridt, er der et forbud på vej, og hvad kan vi gøre i Danmark? Jeg ved, at det også har interesseret ministeren temmelig meget.

Søren Søndergaard: Det er godt at høre, at de indførte restriktioner har haft en virkning på bestanden. Med hensyn til ålen har vi fået en henvendelse fra Danmarks Fiskeriforening, hvor de beskriver bundgarnsfiskeriet som det mest skånsomme fiskeri. Kan ministeriet og ministeren bakke op om den vurdering?

Kim Valentin: Jeg mener, at ministeren sagde kameraovervågning, men jeg mener faktisk, at vi på et tidspunkt besluttede, at det skulle hedde elektronisk monitorering. Den specifikke definition kender jeg ikke. Men jeg mener, at der er en forskel – det kan jeg i hvert fald erindre. Kan jeg bekræftes i, at man bruger elektronisk monitorering og ikke kameraovervågning? Det er jo ikke afgjort endnu, hvordan resten af Europa vil udføre elektronisk monitorering, men vi vil gerne have level playing field på dette område.

Forslaget vil få dybe konsekvenser for dansk fiskeri. Er der regnet på, hvad det rent faktisk vil betyde for fiskeriet i Østdanmark og Vestdanmark? Især Østdanmark er hårdt ramt af, at der næsten ikke er nogen torskekvoter tilbage, så fiskerne tjener næsten kun penge på hummerfiskeriet. Hvad er konsekvenserne for dansk fiskeri?

Den fungerende minister for fødevarer, landbrug og fiskeri: Med hensyn til bomtrawl, som jo ikke er på dagsordenen, kan jeg sige, at vi vedvarende og stenhårdt arbejder for at forbyde det. Det skyldes, at bomtrawl har en tendens til at ødelægge havbund, gydepladser, stenrev og andet, som betyder, at man langsomt, men sikkert, udhuler muligheden for at fiske i fremtiden. Derudover ødelægges det havets biodiversitet.

I Danmark har vi kun et eller to fartøjer, der bomtrawler, mens navnlig hollænderne og belgierne er ivrige efter at bomtrawle. Hvis vi indførte et forbud i Danmark, ville det kun gælde for de to danske fartøjer og ikke for de hollandske og belgiske, og derfor arbejder vi på en EU-ændring. I mellemtiden har de respektive fiskeriorganisationer – for Danmarks vedkommende Danmarks Fiskeriforening – sammen med deres hollandske og belgiske søsterorganisationer lavet en aftale om at friholde gydepladser for bomtrawl. Det er jo et skridt i den rigtige retning, selv om det langt fra er godt nok, og jeg deler fuldstændig Alex Ahrendtsens utålmodighed efter at få det forbudt, så det klemmer vi på med.

I mellemtiden har vi brugt de redskaber, vi har til rådighed, hvilket f.eks. er at øge kontroltrykket og intensivere kontrollen med fartøjer, der fisker på den måde. Det har betydet, at vi har uddelt ekstraordinært mange bøder. Desværre viste det sig for nogle måneder siden, at de bliver ved med at fiske, uagtet at man udskrev bøder på op mod en halv mio. kr. pr. fartøj, så der må være rigtig gode penge at tjene på det. Vi er villige til at hæve bødestørrelsen ud over det øgede kontroltryk, så det er den helt store hammer, man finder frem. Det gælder både, hvis man bryder reglerne om, hvor man må fiske med bomtrawl, men også hvis man slukker den anordning på skibet, der viser ens position. Så vi prøver at gøre, hvad vi kan, for at øge kontroltrykket, samtidig med at vi arbejder intensivt for at få bomtrawl forbudt.

Jeg har løbende samtaler med både min belgiske og min hollandske kollega om det. Det lykkedes mig at få arbejdet den hollandske minister i retning af, at vi skulle gøre noget ved det. Men han måtte trække sig på grund af ekstremt mange protester. Det kan godt være, at fødevarerministerposten er blandt de mest upopulære i Danmark, men det er langt værre i Holland – hans have blev gravet op af vrede landmænd, så han måtte trække sig. Men jeg er sikker på, at også en ny minister vil arbejde videre med kampen mod bomtrawl, fordi det er så ødelæggende for vores havmiljø.

Til Søren Søndergaard: De kystnære fiskere er afhængige af også at fange ål, for at der er tilstrækkelig økonomi i deres skånsomme fiskeri. Og vi har et meget tæt samarbejde og dialog med dem. På den ene side vil vi jo rigtig gerne lytte til Danmarks Naturfredningsforening – det ved jeg, at Søren Søndergaard og Enhedslisten også gerne vil – når de siger, at vi skal passe på ålen. Omvendt synes vi, at der er noget disproportionalt i, at Danmark rammes hårdt af ny regulering, på trods af at vi er dem, der bedst overholder åleforvaltningsplanen i hele EU. Derfor lægger vi op til, at det skal være hele Europa, der skal løfte en indsats for at passe på vores ål – også Middelhavet. Det er ikke rimeligt, at vi bliver ramt disproportionalt hårdt, når vi næsten er de eneste, der fisker i saltvand. Det prøver vi at udfordre EU lidt på.

Vi samarbejder med vores svenske kollegaer, som også fanger ål i saltvand, for at prøve at udfordre EU-systemet på det. Vi må være enige om, at det vil være at foretrække både at passe på og bevare vores ål, men samtidig have et levedygtigt kystnært skånsomt fiskeri. Den balance skal vi prøve at finde, og det kæmper vi om. Det er usædvanlig svært.

Det overvejes også, om man kunne bruge kulturarv som et argument. Nogle fiskere mener, at svenskerne læner sig op ad et kulturarvsargument for at fastholde denne form for fiskeri. Vi har undersøgt det, men vi har ikke kunnet få det bekræftet. De af jer på min alder eller ældre kan huske, at der i gamle dage var ret mange bundgarnspæle, men det er reduceret til en brøkdel af, hvad det var for bare 40 år siden. Det betyder, at der bliver mindre kystnært fiskeri, og det er primært omkring Fyn, man har bundgarn tilbage. Når vi har så lidt tilbage, kunne der være et særligt argument for det. Vi har ikke kunnet finde tilstrækkeligt med dokumentation for, at svenskerne har anvendt det argument, men det er noget, man kan arbejde med. Det er temmelig interessant, men også en meget svær situation for de kystnære fiskere, og vi prøver at finde løsninger.

Til Kim Valentin: Vi plejer at tale om elektronisk monitorering i forhandlingsoplæg, fordi Venstre er imod kameraovervågning. Men EU siger, at vi skal have en elektronisk monitorering. I Danmark er det i praksis kameramonitorering, fordi det er den teknik, der findes lige nu. Det kunne i princippet også være noget andet end kamera – måske en form for scanningssystem.

Man er meget bekymret for, om der kan være et element af overvågning af fiskerne, hvilket der har været stor kritik af. Der har været eksempler på, at fiskere er blevet filmet ved en fejl, og det har givet dårligt arbejdsmiljø. I første omgang har man derfor indstillet kameraerne bedre, så fiskerne ikke kommer med i billedet, og man har i øvrigt også en regel om, at billedet ikke må bruges, hvis de alligevel kommer med i billedet.

EU's begreb er elektronisk monitorering, og mig bekendt har ingen EU-lande fundet på noget andet end kamera. Spanierne bruger kamera nogle steder, og vi taler for, at tyskere og svenskere skal indføre en ordning, som ligner vores. Det gør vi også ud fra ønsket om level playing field. Det ville være rimeligt, for der er jo nok en tendens til, at vi danskere er de absolutte dukse og indfører alt muligt, og så bliver vores fiskere hårdere ramt end andre fiskere. Det er ikke fair konkurrence, det er ikke level playing field, så derfor skal vi være vågne. Vi skal nok gøre os umage med fremadrettet at bruge begrebet elektronisk monitorering frem for kameramonitorering, men det er simpelt hen, fordi det er det, der rent lavpraktisk er tale om i Danmark.

Vi kender ikke de endelige kvotetal for Østersøen endnu og derfor heller ikke de erhvervsøkonomiske konsekvenser. Men vi har lagt op til en forbedret ophugningsordning på baggrund af kvotalene for sidste år. Der er derfor skibe, der tages ud af drift, og de tilbageværende skibe får derfor alt andet lige en bedre forretning. Vi vil løbende holde folk orienteret i fiskeriordførerkredsen, og vi kan også sagtens give en nærmere redegørelse for det inden næste rådsmøde, eller vi kan sende et skriftligt svar. Der er indført en ophugningsordning for at komme dem til undsætning, som bl.a. er ramt af, at man ikke rigtig må fange torsk længere. Det har ret store konsekvenser for fiskeriet i Østersøen, og det gælder også fiskere fra Fyn. Der er nok ikke så mange, der tænker over det, men på et fiskerikort er det fynske øhav med i kategorien Østersøen. Det er meget rart lige at vide, når folk på Fyn taler om, at de også skal have ophugningsstøtte, for de er en del af Østersøen.

Kim Valentin: Vi er simpelt hen nødt til at kigge på, hvordan det har påvirket de små samfund, som har fiskerlejer. Vi giver ophugningsstøtte, og det kan være godt for den fisker, der bliver hjulpet ud, men havnen, der står tilbage, mister måske en isbutik eller en forretning, der kommer måske færre turister – der er lige pludselig ikke noget liv på havnen. Så der er bivirkninger. Et fartøj er jo ikke bare et fartøj, for der er også mennesker udenom, der lever af det – som reparerer fartøjer, eller som leverer noget til havnen. Hvis vi sænker omsætningen i fiskeriet, så sænker vi også omsætningen andre steder.

Derfor er vi nødt til at kigge på, hvad vi gør ved de små fiskerisamfund på øerne, f.eks. Sjælland og Fyn. Det gælder i øvrigt også Gilleleje, som man nok ikke tænker er Østersøen, men det er det. En væsentlig del af fiskeriet fra Gilleleje foregår i Østersøen, hvis der ellers var torsk. Nu er det i stedet hummerfiskeri, og så foregår det i Kattegat. Men jeg tror ikke, at jeg får ministeren til at sige, hvad vi kan gøre i dag. Kunne man ikke forestille sig, at man kunne nå at tænke sig om, når vi skal give mandat? At vi gjorde et eller andet for de små fiskerlejer i løbet af det nye år? Jeg ved godt, at ministeren kun er fungerende minister, og derfor kan det være lidt svært at sætte nye ting i gang, men man kan jo godt drøfte det politisk. Så kan vi i hvert fald sige, at vi ikke bare lader dem ligge, hvor de ligger, men at vi kommer til at kigge på, hvad vi kan gøre.

Alex Ahrendtsen: Regeringen indgik før valget en aftale med venstrefløjens om at forbyde bundtrawl i de indre farvande i Østersøen, hvilket vil få store konsekvenser for bl.a. det nære kystfiskeri i

det sydfynske øhav. Det vil især gå ud over de små både, for de kan ikke sejle uden for forbudszo-
nen – det kan de store både.

Den ophugningsstøtte, som ministeren taler om, gælder jo kun for torskefiskeriet, og det vil sige, at
de små fiskere med de små både, som sejler ud og kommer ind igen samme dag med friske fisk,
dør. Det kommer til at gå ud over havne, bl.a. på Langeland, som vil blive hårdt ramt af det. Er re-
geringen kommet på bedre tanker? Vil Socialdemokratiet sætte sig i spidsen for at rive den aftale i
stykker, så vi kan redde det kystnære fiskeri, der ikke på nogen måde skader fiskeriet? Det kyst-
nære fiskeri er ret skånsomt og langt mere skånsomt end bundgarnsfiskeriet. Det ville i hvert fald
være en god nyhed, som vi kunne give de mange bekymrede fiskere i de områder.

Karin Liltorp: Jeg håber aldrig nogensinde, at man vil lade hensyn til kulturarv gå ud over miljøet.
Jeg håber, at hensynet til miljøet altid vejer tungest. En beslutning om beskyttelse af kystnært fi-
skeri skal tages på baggrund af rationelle vurderinger – den skal gerne tages på baggrund af, at vi
mener, at vi kan supportere det, og at vi ikke mener, at miljøet vil tage skade af det. Vi har jo gjort
mange ting gennem tiden på grund af vores kulturarv, som måske ikke er hensigtsmæssigt mere,
så jeg håber ikke, at det er et validt argument i diskussionen.

Den fungerende minister for fødevarer, landbrug og fiskeri: Der er ingen tvivl om, at de fisker-
lejer, som Kim Valentin nævner, er udfordrede, og at det er et reelt problem. Hvad Kim Valentin
ikke nævner, er, at det også betyder relativt meget for vores turisme. Når f.eks. en tysker lejer et
sommerhus, har det en særlig attraktionsværdi, at der ligger en aktiv fiskerihavn tæt på, hvor man
kan købe en is og kigge på fiskerfartøjerne, der lægger til, og hele livet på havnen. Også derfor er
det ikke helt uinteressant at holde liv i fiskerlejer – det giver god mening de steder, hvor man kan
det.

Det har også noget at gøre med vores kulturarv – og jeg er helt enig i, at det ikke skal ødelægge
vores miljø – men en stor del af vores kulturarv er, at vi har de hyggelige, levende fiskerlejer. Det er
jo bare i modstrid med den rationalitet, der navnlig repræsenteres af Danmarks Fiskeriforening,
som jo godt kan se, at hvis der skal være ordentlig økonomi i fiskeriet, så skal der være færre, men
større fiskerbåde. Det er det, de arbejder i retning af, når vi laver ophugningsordning.

Alex Ahrendtsen er inde på, at et forbud mod bundtrawl i Bælthavet udfordrer de lokale fiskere. De
skånsomme fiskeres pointe er, at der er stor interesse hos forbrugerne for at købe mere fisk, som
er mere skånsomt fanget, og forbrugerne vil måske give lidt mere for et produkt, som har en bedre
kvalitet. De kystnære fiskere lægger beregningsmodeller frem, som viser, at man kan få så meget
mere pr. fisk, at man kan få en fornuftig økonomi ud af det – også nogle steder en bedre økonomi,
end hvis man fisker med bundtrawl.

Men jeg er udmærket klar over, at de bundtrawlsfiskere, som har investeret mange penge og må-
ske har gæld i banken, bliver hårdt ramt, når vi indfører et forbud i Bælthavet. Men det er også en
vigtig pointe, at det nu er defineret, hvor må man fiske med bundtrawl, og hvor man ikke må. Der er
klare linjer, og hvis man har et fartøj med bundtrawl, kan man fiske andre steder. I områder med
forbud er der mulighed for at omstille til mere skånsomt og kystnært fiskeri, og der er også udsigt til,
at man kan få en større landingsværdi, fordi forbrugertendensen går i retning af højkvalitetsproduk-
ter. Det gælder også for restauranter. Vi har fået et mærke for skånsomt fanget fisk, og stadig flere

restauranter markedsfører sig på, at de serverer fisk, som er skånsomt fanget. På samme måde som man også går op i, at fisken skal serveres i sæson. Vi har nok hørt om grønsager og frugt i sæson, men fisk er faktisk også relevant at servere i sæson. Jeg tror, at vi forbrugere kommer til at vide noget mere om det i fremtiden, for man går mere op i, at tingene er i pagt med naturen og med miljøet.

Vi skal selvfølgelig også gå på opdagelse efter andre fiskearter. Mange danskere er ikke vant til at spise ret meget andet end sild, makrel, rødspætte og torsk. Men der er jo i hundredvis af andre arter, som kan spises og smager vanvittig godt, og jeg tror også, at der vil være et marked for at give lidt flere penge for at spise disse lækre fisk. Det betyder, at nogle af dem, der ikke skal fiske så industriorienteret længere, faktisk kan få en helt god økonomi ud af det, for der er kunder til at købe de lækre, lidt mere sjældne fisk.

Balancen mellem hensyn til miljøet og fiskeriet er meget svær, og det fortæller, hvor dilemmafyldt det er at lave fiskeripolitik. På den ene side vil man rigtig gerne gøre det, som er bedst for miljøet, og på den anden side vil man gerne sørge for, at der er liv på havnene. Og man har slet ikke lyst til, at fiskere skal ryste i bukserne og ikke have råd til at betale deres regninger. Det er så vores opgave at prøve at balancere det, og det synes jeg faktisk vi har gjort – også med den aftale, vi har indgået om forbud mod bundtrawl i Bælthavet. Det er jo en bred aftale, der er indgået, og jeg kan ikke kommentere på, hvad der sker herfra og fremadrettet. Jeg er kun fungerende minister, og jeg må ikke foretage mig ret meget andet end det allermest nødvendige. Der foregår regeringsforhandlinger nu, og så må vi se, hvad der sker derfra.

Karin Liltorp har en vigtig pointe i, at vi skal ikke gå på kompromis med miljøet. Det er jeg enig i, og det er heller ikke min intention. Men Danmark har gjort absolut mest for at passe på ålen, mens nogle af de andre lande – ikke mindst i Middelhavet – springer over, hvor gærderet er lavest, og derfor er det værd at udfordre dem på at leve mere op til reglerne. Vi har et meget begrænset fiskeri, som alt andet lige ikke har den store miljømæssige betydning, så det kunne være relevant også at tage det behørigt hensyn til kulturarven. For det er jo en skånsom måde at fiske på, og det er også godt for miljøet at fiske på den måde. Jeg synes også, at kulturarv i sig selv har en værdi, og også en værdi, der skal vægtes. Om den så er vigtigere end miljø, det synes jeg er et svært dilemma, men udgangspunktet er selvfølgelig, at man altid skal passe på miljøet, og Danmark er den absolutte fortrap i Europa.

Punkt 4. Rådsmøde (uddannelse, ungdom, kultur og sport) den 28.-29. november 2022

EUU alm. del (2022) – Bilag 27 (kommenteret dagsorden)

Den fungerende børne- og undervisningsminister: Der er fem punkter på dagsordenen for uddannelse og ungdom. Derudover vil jeg forelægge et punkt, der er på dagsordenen for EPSCO-rådsmødet den 8. december 2022, og som er Børne- og Undervisningsministeriets ressort. Alle punkter forelægges til orientering og afspejler naturligvis den aktuelle parlamentariske situation.

Den fungerende kulturminister: Der er fem punkter på dagsordenen for kultur og sport, og de forelægges alle til orientering.

1. Rådshenstilling om Pathways to School Success, som erstatter rådshenstillingen af 28. juni 2011 om politikker til at reducere tidligt skolefrafald

– Vedtagelse

KOM (2022) 0316

Rådsmøde 3913 – Bilag 1 (samlenotat side 2)

Den fungerende børne- og undervisningsminister: Af uvisse årsager har forslaget ikke fået en formel dansk titel, men »Veje til succes i skolen« er nok et meget godt bud. Formålet med rådshenstillingen er at understøtte medlemsstaternes indsatser for at nedbringe frafald, reducere antallet af 15-årige med ringe grundlæggende færdigheder, minimere betydningen af social baggrund for uddannelsesresultaterne og styrke inklusion og trivsel. Dette betragtes alle som vigtige parametre for at skabe succes i skolen.

Det henstilles, at medlemsstaterne senest i 2025 har lavet en strategi for succes i skolen, der er i overensstemmelse med strukturen i de nationale uddannelsessystemer, og som kombinerer en række forebyggelses-, interventions- og kompensationstiltag.

Ligeledes henstilles det til medlemsstaterne, at de udvikler eller yderligere styrker deres dataindsamlings- og monitoreringssystemer på nationalt og lokalt plan. Det skal muliggøre en systematisk indsamling af kvantitativ og kvalitativ information om børn, elever og studerende, og om de faktorer, som påvirker læringsresultater, særligt socioøkonomisk baggrund.

Regeringen støtter vedtagelsen af rådshenstillingen. I Danmark har vi sat ambitiøse mål for kvalitet og trivsel i grundskolen, som stemmer fint overens med dette forslag. Det gælder både udligning af socioøkonomiske forskelle, forskelle på grund af køn og en systematisk dialog med interessenter, som i Danmark sker i »Sammen om Skolen« på folkeskoleområdet.

Det er ligeledes Danmarks tilgang, at det er vigtigt at sikre god viden og data på dagtilbuds-, skole- og ungdomsuddannelsesniveauer. Men det skal selvfølgelig ske på en måde, der er meningsfuld for praksis – det kan man ikke altid sige, det er – og som ikke tager tid væk fra personalets kerneopgaver – der er også et stykke vej igen.

Endelig tager rådshenstillingen hensyn til de grundlæggende forskelle i de nationale uddannelses- og erhvervsuddannelsessystemer, ligesom det tydeligt fremgår, at indsatserne i forslaget skal tage

hensyn til, indtænkes i og tage udgangspunkt i de eksisterende nationale systemer, strukturer og politikker.

Mette Kierkgaard: Det er et virkelig vigtigt at have fokus på dette. Det at gå i skole, gennemføre skole og være glad for det er meget vigtigt, især med hensyn til chancelighed. Det er glædeligt, at ministeren fokuserer på meningsfuld praksis, for det kan netop udgøre et dilemma, når vi taler om at gennemføre de lidt mere skolede indsatser, altså dokumentationskrav og dataindsamling. Jeg synes også, at man skal have fokus på implementeringen, og hvordan det kommer til at gøre sig gældende i praksis. Somme tider kan det trække fokus væk fra det, der giver mening i praksis.

Den fungerende børne- og undervisningsminister: Det skal selvfølgelig fungere i praksis. I Undervisningsudvalget har vi haft løbende diskussioner om, hvordan vi kan få dagtilbudsområdet, skoleområdet og ungdomsuddannelserne til at fungere bedst muligt. Efter min bedste overbevisning har man indført en masse ligegyldige dokumentationskrav ud over hele skolesektoren de sidste 20 år. Man har implementeret styringsmekanismer, som har været med til at ødelægge muligheden for at kunne bruge sin faglighed i skoledagen til stor skade for både lærere og elever. Det er noget, vi arbejder meget intensivt med i »Sammen om Skolen«, hvor vi er i gang med at pille de forskellige styringsmekanismer ned igen.

Se eventuelt debatten under punkt 6.

2. Rådskonklusioner om støtte til trivsel i digital undervisning

– Vedtagelse

Rådsmøde 3913 – Bilag 1 (samlenotat side 10)

Den fungerende børne- og undervisningsminister: Formålet med rådskonklusionerne er at forstærke fokus på, hvordan børns og unges trivsel kan styrkes, når undervisningen i større og større grad bliver digital. Dette hænger sammen med den generelle digitale omstilling, men skal naturligvis også ses i forlængelse af covid-19-pandemien, som medførte en stærk stigning i anvendelsen af digital undervisning, og som også har understreget behovet for at fokusere på børns og unges trivsel.

I rådskonklusionerne gives der udtryk for, at elevers og underviseres trivsel i forbindelse med digital undervisning kan understøttes

- ved at elever og undervisere tilegner sig viden og kompetencer, som er påkrævede for at skabe trivsel i digital undervisning
- ved at tilrettelægge undervisningstilgange og digitale miljøer, så de styrker elevernes trivsel
- ved at holde fokus på de mellemmenneskelige relationer, også når det gælder ageren i det digitale rum.

Regeringen støtter vedtagelsen af rådskonklusionerne. Den udbredte brug af digital undervisning under covid-19 har understreget behovet for at fokusere på børns og unges trivsel. En væsentlig del af det er et fokus på børn, unges og undervisernes egne evner til sikkert at anvende digitale muligheder, hvorfor regeringen også støtter rådskonklusionernes fokus på at undersøge, hvordan arbejdet med digital sikkerhed i undervisningen kan styrkes.

Det kan her også nævnes, at den seneste regering og aftalepartierne netop har sat fokus på børns og unges digitale trivsel og dannelse med »Aftalen om styrket indsats for digital dannelse af børn og unge«, hvor der blev afsat 52,5 mio. kr. til en række initiativer i perioden 2022-2025.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt, men se eventuelt debatten under punkt 6.

3. Det europæiske uddannelsesområde i tiden for russisk aggression i Ukraine

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3913 – Bilag 1 (samlenotat side 13)

Den fungerende børne- og undervisningsminister: Formålet med denne drøftelse er at give EU's undervisningsministre mulighed for at udveksle synspunkter om, hvordan det europæiske samarbejde kan bidrage til at sikre adgang til uddannelse for de hundredtusindvis af fordrevne børn og unge fra Ukraine, der befinder sig i EU-landene, og hvilke mekanismer, der vil kunne fremme samarbejdet på uddannelsesområdet i fremtidige krisesituationer.

Regeringen støtter ambitionen om et styrket europæisk samarbejde i bestræbelserne på at imødegå følgerne på uddannelsesområdet af den russiske aggression i Ukraine og forventer at bidrage med danske erfaringer. Regeringen opfordrer til en løbende drøftelse af, hvordan EU-landene kan tilvejebringe den rette balance mellem integration af fordrevne børn og unge fra Ukraine i modtagerlandet og opretholdelsen af en fortsat tilknytning til ukrainsk sprog, kultur og identitet.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

4. Rådskonklusioner om fremme af den inter-generationelle dimension på ungdomsområdet med henblik på dialog og social sammenhængskraft

– *Vedtagelse*

Rådsmøde 3913 – Bilag 1 (samlenotat side 15)

Den fungerende børne- og undervisningsminister: Formålet med konklusionerne er at sætte fokus på den intergenerationelle dimension på ungdomsområdet, set i forlængelse af mål 3 i EU-strategien for unge om at styrke unges engagement for dialog og social sammenhængskraft.

Konklusionerne tilskynder medlemslandene til at have et fortsat fokus på involvering af unge og dermed øge den politiske lydhørhed overfor unges behov, herunder gøre brug af eksisterende deltagertilsluttede mekanismer og platforme, der bidrager til dialog mellem unge og interessenter med beslutningsmyndighed.

Samtidig opfordres til udveksling af god praksis vedrørende fælles engagement i aktiviteter på tværs af generationer, der har til formål at øge den sociale sammenhængskraft lokalt.

Et tredje fokusområde i konklusionerne er at dygtiggøre interessenter fra forskellige politikområder, unge og ungdomsorganisationer gennem samarbejde med henblik på at fremme dialog, solidaritet og ligestilling mellem generationerne. I denne sammenhæng nævnes specifikt sammenhæng til bekæmpelse af misinformation.

Danmark har en lang tradition for, at unge indgår i dialog på tværs af generationer i familier, i elevråd og skolebestyrelser og i det frivillige arbejde, herunder foreningslivet og ungdomsorganisationer. I Danmark værdsættes unges engagement, og det er værd at notere sig, at forskningen viser færre og mindre grøfter mellem generationer i Danmark end i mange andre EU-lande.

Det er fortsat vigtigt at være opmærksom på, at fremtidens unge udvikler de nødvendige kompetencer til et fremtidigt sammenhængende samfund i både formel, ikkeformel og uformel uddannelse, og at civilsamfundets betydning i denne sammenhæng anerkendes.

Regeringen støtter vedtagelsen af rådskonklusionerne.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt, men se eventuelt debatten under punkt 6.

5. Det Europæiske Ungdomsår 2022

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3913 – Bilag 1 (samlenotat side 18)

Den fungerende børne- og undervisningsminister: Der vil være drøftelse af læringspointer fra det europæiske ungdomsår 2022 på EU-niveau, samt nationalt og lokalt niveau.

Regeringen forventes i sit indlæg at lægge vægt på betydningen af kontinuerlig støtte og ressourceallokering til, at unge har mulighed for opbygning af demokratiske rum med henblik på, at unge udvikler engagement og kapacitet til at være aktive borgere i et demokratisk samfund. Derudover vil regeringen lægge vægt på pointerne fra den danske konference i forbindelse med EU's ungdomsår 2022, der blandt andet gik på balance mellem unges aktivisme og engagement. Jeg ser frem til en spændende debat.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

6. Rådshenstilling om førskoleundervisning og børnepasning: Barcelona-målene for 2030

- *Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmødet (uddannelse, ungdom, kultur og sport) den 28. november 2022, men forventes vedtaget på rådsmødet (beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerbeskyttelse) den 8. december 2022*

KOM (2022) 0442

Rådsmøde 3913 – Bilag 1 (sammenfatning side 20)

Den fungerende børne- og undervisningsminister: Punktet er på dagsordenen for EPSCO-rådsmødet den 8. december, men er primært Børne- og Undervisningsministeriets ressort. De øvrige punkter på EPSCO-dagsordenen vil blive forelagt næste fredag.

Her drejer det sig om en rådshenstilling om førskoleundervisning og børnepasning, som vi i dansk kontekst kalder dagtilbud, vedrørende fastsættelse af nye Barcelonamål for 2030. Forslaget er fremsat som en del af den europæiske plejestrategi.

Barcelonamålene på dagtilbudsområdet blev oprindeligt fastlagt i 2002 som en del af konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Barcelona i marts 2002. Dengang fastsatte stats- og regeringscheferne mål for 2010 om, at landene skulle tilbyde dagtilbud for mindst 90 pct. af alle børn i alderen fra 3 år til den skolepligtige alder og for mindst 33 pct. af alle børn under 3 år.

Formålet med denne rådshenstilling er at revidere Barcelonamålene, så medlemsstaterne understøttes i at øge deltagelse i tilgængelige, økonomisk overkommelige dagtilbud af høj kvalitet. Målet med det er at øge kvinders arbejdsmarkedsdeltagelse og styrke den sociale og kognitive udvikling af alle børn og særligt børn med udsat baggrund.

I rådshenstillingen opfordres medlemsstaterne til at opfylde de reviderede mål for deltagelse i dagtilbud inden udgangen af 2030. Det vil sige, at mindst 45 pct. af alle børn under 3 år og mindst 96 pct. af alle børn fra 3 år til den skolepligtige alder bør deltage i dagtilbud. Målet på 96 pct. af børn fra 3 år indgik også som EU-mål i den strategiske ramme for det europæiske samarbejde inden for uddannelse, som blev vedtaget på rådsmødet for uddannelse i februar 2021. For så vidt angår målet på 45 pct. for børn under 3 år er der særlige bestemmelser for de lande, der endnu ikke har nået det hidtidige mål på 33 pct., således at de bør forøge deltagelse i dagtilbud med en vis procentsats i forhold til deres nuværende udgangspunkt.

Danmark lever allerede op til de reviderede målsætninger. De seneste tal viser, at 67,5 pct. af børn i alderen 0-3 år går i dagtilbud i Danmark, mens det samme gør sig gældende for 97,6 pct. af børn i alderen 3 år til skolealder.

Desuden henstilles det til medlemsstaterne, at de bl.a. skal sikre et tilstrækkeligt antal timers dagtilbud, så forældre meningsfuldt kan have lønnet arbejde, at de skal tage skridt til at udligne forskellen i deltagelse i dagtilbud mellem børn, der er truet af social udstødelse og alle andre børn. Herudover skal medlemslandene gøre noget for at forbedre kvaliteten af, adgangen til og den økonomiske overkommelighed af inkluderende dagtilbud for alle børn samt overveje indførelsen af en lov-sikret ret til dagtilbud – ligesom den danske pasningsgaranti.

Endelig opfordres medlemslandene til at sikre fair arbejdsvilkår for personale i dagtilbud og understøtte en forbedret balance mellem forældrenes arbejdsliv og privatliv og mindske den kønsbestemte omsorgsforskel. Kommissionen vil forbedre regelmæssig dataindsamling i samarbejde med medlemslandene.

Regeringen støtter vedtagelsen af rådshenstillingen, herunder ambitionen om at fremme adgangen til økonomisk overkommelige og tilgængelige dagtilbudsordninger af høj kvalitet, ligesom regeringen støtter forbedring af arbejdsvilkårene og balancen mellem arbejdsliv og privatliv for omsorgspersoner i alle medlemslande. Det er i den forbindelse væsentligt at være opmærksom på, at der er stor forskel i niveauet, typen og organiseringen af dagtilbudsordninger mellem EU-landene og store nationale forskelle i håndteringen og organiseringen af sektorerne. Der er ligeledes forskel på de udfordringer, som de enkelte medlemsstater oplever, og de bagvedliggende årsager til disse.

Regeringen finder det væsentligt, at henstillingen respekterer de forskellige nationale tilgange til organisering af dagtilbudsordninger. Regeringen støtter ambitionen i rådshenstillingen om at revidere Barcelonamålene på dagtilbudsområdet. Endelig finder regeringen det positivt, at Kommissionen ønsker at styrke dataindsamlingen for at skabe dagtilbud af højere kvalitet. Regeringen sætter pris på, at Kommissionen vil respektere de forskellige nationale kontekster.

Karin Liltorp: Der er en udbredt tendens i samfundet til at vælge at passe sine børn hjemme. Vil ministeren problematisere det til drøftelsen? Kan det være i modstrid med Barcelonamålene? Hensigten med at få så mange som muligt i institution er jo at sikre de socialt udsatte, men mange af dem, der bliver hjemmepasset i dag, kommer fra ressourcestærke familier. Mener man stadig, at 96-procentsmålsætningen er optimal set i forhold til udviklingen i samfundet?

Vi kan alle sammen støtte op om gode daginstitutioner. Vi vil gerne have, at kvaliteten er så høj som muligt. Men jeg er glad for, at ministeren siger, at det ikke skal medføre administrative krav. Og jeg håber, at det kommer til at være afgørende, at det ikke kommer til at gå ud over kerneområderne, og at den enkelte institution ikke pålægges ekstra administration.

Jens Henrik Thulesen Dahl: Danmarksdemokraterne støtter selvfølgelig, at der skal gøres meget for børn og unges trivsel. Det er meget vigtigt. Det, der er bekymrende ved fremlæggelserne – især punkt 1, 2, 4 og 6 – er, at man på tværs af landene blander sig i, hvordan man skal varetage opgaven. En ting er, at vi i Danmark skal sørge for børn og unges trivsel, og at vi i Danmark skal forholde os til, hvor mange børn der skal være i daginstitutioner. Men jeg har svært ved at se logikken i, at vi skal blande os i det på tværs af EU.

Jeg er klar over, at man i princippet kan lade være med at følge en henstilling, men jeg forstår simpelt hen ikke grunden til, at man fra EU's side skal blande sig i, hvor mange der skal være i daginstitutioner. Hvis vi på et tidspunkt finder ud af, at det er bedre for børn at gå hjemme, skal vi vel have lov til at bestemme det. Derfor vil jeg stærkt opfordre regeringen til at genoverveje støtten til rådshenstillingerne.

Alex Ahrendtsen: Henstillinger fra EU har det jo med at blive til forordninger over tid. Barselsorloven er et eksempel, hvor EU går ind og blander sig i noget, som vi sagtens selv kan finde ud af i Danmark. Jeg var meget bekymret, da jeg læste dagsordenen. Nu begynder EU at opstille mål for, hvor mange børn vi skal have i daginstitutioner – det er jo absurd. Det må være op til forældrene

og de enkelte nationalstater at finde ud af den slags. Hvis de havde mulighed for det, tror jeg, at mange familier ville vælge at passe deres børn hjemme. Men af økonomiske årsager har de ikke den frihed. Og gudhjælpemig om ikke EU kommer og opstiller nationale mål, selv om vi ikke engang ved, hvilke konsekvenser det har for børn at være i daginstitutioner mange timer om dagen fra en tidlig alder. Så kære minister: Begynder alarmklokkerne ikke at ringe? Især i betragtning af EU's meget uheldige indblanding i barselsorloven. Jeg vil kraftigt opfordre til, at man genovervejer sin støtte til rådshenstillingen.

Den fungerende børne- og undervisningsminister: Alle betragtningerne lægger an til nogle vanvittig gode diskussioner, men vi står i en særlig parlamentarisk situation, og jeg er fungerende minister. Jens Henrik Thulesen Dahl spørger, om regeringen vil genoverveje sin støtte, men det vil jo først og fremmest kræve, at der er en regering. Det er svært for mig at skulle svare på spørgsmålet i denne situation. Jeg hverken kan eller må.

Der bliver spurgt om, hvorvidt EU skal blande sig i det. Det synes jeg overhovedet ikke, at EU skal, og jeg glæder mig derfor over, at dette område er et mellemstatsligt samarbejde. Det vil sige, at ingen af målene er bindende, og at man i Danmark – hvis man beslutter det – sagtens kan gå en anden vej. Somme tider kan man blive lidt frustreret over at læse EU-sager som disse, hvor der til sidst står: Er der politiske, økonomiske eller administrative konsekvenser? Og svaret så er: Nej. Derefter kan man tænke lidt over, hvorfor man så overhovedet skal bruge tid på det.

Det hele drejer sig om, i hvilket omfang nogen skal blande sig i, hvad vi i Danmark gør på området. Der er – nu taler jeg som politiker og ikke som minister – kæmpestor forskel på, hvordan de forskellige lande har valgt at indrette sig, og hvordan man traditionelt har indrettet sig hvad angår børnepasning. Sammenligneligheden på tværs er derfor rigtig svær at få øje på. Man har jo nærmest den omvendte problemstilling i de lande, hvor man hjemmepasser børn i meget lang tid og ikke har barselsregler. Det kunne vi have spændende diskussioner om, hvis det ikke var, fordi der kun er en fungerende regering.

Jens Henrik Thulesen Dahl: Jeg er klar over, at vi har en fungerende regering og en fungerende minister. Men når vi i det hele taget har dette møde, handler det om, at den fungerende minister skal ned og give tilsagn eller ikke give tilsagn til rådshenstillingerne. Den fungerende minister sidder også og siger, at regeringen støtter rådshenstillingerne. Det ville jo være lidt mærkeligt, hvis vi ikke kunne have en diskussion om sagerne, og hvis den fungerende regering ikke agerede i henhold til, hvad vi som udvalg må have sagt. Jeg går ud fra, at den fungerende minister vil tage til drøftelserne og argumentere i henhold til det, regeringen har defineret som sin holdning, og det, der er blevet sagt i udvalget. Det må være grundlaget for dette møde.

Den fungerende børne- og undervisningsminister: Jeg forstår udmærket spørgsmålet. Og ja, det er faktisk en ret mærkelig situation. Som fungerende minister skal man forholde sig til noget, man ikke rigtig må forholde sig til, og udvalget skal forholde sig til noget, som den fungerende regering ikke rigtig forholder sig til. Men det skal siges, at forelæggelserne er til udvalgets orientering, og at der ikke skal gives mandat.

Søren Søndergaard: Betyder det, at ministeren ikke vil sige noget på mødet? Vi har jo fået oversendt et samlenotat. Punkt 1: »Regeringen støtter forslaget til rådshenstilling«. Punkt 2: »Regeringen støtter vedtagelsen af rådskonklusionerne«. Punkt 5: »Regeringen vil deltage aktivt i drøftelsen«. Og hvis regeringen skal gøre noget af det, er det vel på baggrund diskussionerne i Europaudvalget. Derfor er det vel relevant at spørge, hvad regeringen vil sige. Medmindre regeringen vil afstå fra at sige noget under drøftelserne.

Formanden: Ja, det er jo et interessant spørgsmål, som Søren Søndergaard stiller. Hvad kan man tillade sig at sige som fungerende minister?

NOT Den fungerende børne- og undervisningsminister: Vi kan godt sende et papir over til udvalget om, hvordan en fungerende regering fungerer. Jeg har i sagens natur ufattelig kort erfaring med det, eftersom vi kun har været fungerende regering i få uger. Vi har også søgt en afklaring i Statsministeriet af, præcist hvordan man håndterer en sådan situation. Jeg kan godt forstå, at man synes, det er uklart. Det er en anderledes måde at arbejde parlamentarisk på, end vi er vant til. Det er ambassadøren, der deltager i mødet.

Formanden: Jeg ved ikke, hvor meget klogere vi blev, men der bliver mulighed for at stille flere spørgsmål på kommende møder. Dette understreger i hvert fald, at vi skal se at blive færdige med at få dannet en ny regering.

7. Rådsresolution om en EU-arbejdsplan for kultur 2023-2026

– Vedtagelse

Rådsmøde 3913 – Bilag 2 (samlenotat side 2)

Den fungerende kulturminister: Udkastet til en rådsresolution om en EU-arbejdsplan for kultur for 2023-2026 skal afløse den nuværende kulturarbejdsplan, der udløber i år. Arbejdsplanen er en rullende dagsorden med prioriteter og temaer på kulturområdet, som forventes at være omdrejningspunktet for medlemslandenes udveksling af erfaringer og god praksis de næste 4 år.

Der er lagt op til, at planen skal have 4 overordnede temaer om kultur – f.eks. »Styrkelse af kultursektoren« og »Kulturens bidrag til borgere og samfund«. Temaerne planlægges fulgt op af i alt 19 indsatsområder, som spænder fra »Kultur og sundhed« til »Samarbejde om bevaring af kulturarven i Ukraine«. En indikativ tidsplan giver en oversigt over, hvordan der kan følges samlet op på planen.

Fra dansk side bakkes op om arbejdsplanen, der afspejler, at EU ikke kan regulere på kulturområdet, men understøtte de enkelte landes indsatser, f.eks. ved at få kortlagt erfaringer på et område, eller ved at få diskuteret emner af fælles interesse. Det følger af planen, at det er op til de enkelte medlemslande, om – og hvor meget – landene vil deltage i arbejdet med planen.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

8. Støtte til og solidaritet med ukrainsk kultur, herunder kulturarv

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3913 – Bilag 2 (samlenotat side 7)

Den fungerende kulturminister: Ruslands krig i Ukraine har også haft alvorlige følger for landets kultur og kulturarv, og Ukraine har et stort behov for både ressourcer og ekspertise for at bevare sin kultur og beskytte vigtige monumenter og vidnesbyrd om den ukrainske historie og kultur.

Det tjekkiske formandskab har i en sen fase fremsendt et diskussionsoplæg om muligheder for hjælp til Ukraine. Formandskabet ønsker en drøftelse af, hvad de enkelte EU-lande kan give af støtte til den ukrainske kultursektor. Til brug for debatten har formandskabet videresendt en behovsliste fra de ukrainske myndigheder og kulturaktører. Listen spænder fra støtte til kunstnere, kulturinstitutioner, beskyttelse og genopretning af kulturarven til ønsker om at få doneret generatorer, affugtere, papir til emballage mv. I alt estimeres det fra ukrainsk side, at udgifterne til den ønskede hjælp vil svare til ca. 2 mia. kr.

Der er og har været stor vilje på tværs af EU-landene til at komme Ukraine til undsætning – også når det gælder kulturområdet. Og jeg forventer, at der blandt alle EU-lande – herunder også fra dansk side – vil være villighed til at se på de konkrete ukrainske ønsker.

Formandskabet har derudover stillet spørgsmålet, om man kan styrke det kulturelle samarbejde med Ukraine ved at knytte de europæiske kulturhovedstæder sammen med ukrainske byer. Også med hensyn til dette spørgsmål forventer jeg positive tilbagemeldinger rundt om bordet.

Søren Søndergaard: Dette punkt er i modsætningen til punkt 10 og 11 ekstremt relevant. Vi har ikke set den omtalte liste, men ministeren har den åbenbart. Der er to aspekter af forsvaret af den ukrainske kulturarv. På den ene side handler det om beskyttelsen af alt det, der stadig er i Ukraines besiddelse, og som risikerer at blive ødelagt af fugtighed eller bomber. På den anden side handler det om at finde ud af, hvad man kan gøre for at undgå bortførelse af ukrainsk kulturarv, som vi har set det i Kherson. Det er relevant at diskutere, hvilke internationale konventioner der eksisterer imod at bemægtige sig andres kulturarv. Jeg håber, ministeren vil være meget proaktiv på området.

Se debatten under punkt 9.

9. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af en fælles ramme for medietjenester i det indre marked (europæisk retsakt om mediefrihed) og om ændring af direktiv 2010/13/EU

– *Fremskridtsrapport*

KOM (2022) 0457

EU-note (20222) – E 5 (EU-note om mediefrihedsloven af 21/11-22)

Rådsmøde 3913 – Bilag 2 (sammenotat side 9)

Den fungerende kulturminister: Forordningsforslaget blev fremlagt 16. september 2022 som en del af EU's indsats for at fremme demokratisk deltagelse, bekæmpe desinformation og støtte mediefrihed og mediepluralisme. Kommissionen vil med forslaget forbedre den måde, det indre marked for medier fungerer på. Kommissionen vil med initiativet også beskytte mangfoldigheden af medier og den redaktionelle uafhængighed i EU.

Forslaget lægger for det første op til at indføre en hidtil uset grad af harmonisering på medieområdet, der for en stor del i dag er reguleret nationalt i medlemsstaterne.

For det andet sigter forslaget på, at medlemsstaterne skal respektere medietjenesteudbydernes redaktionelle frihed. Medlemsstaterne skal med forslaget være bedre til at beskytte journalistiske kilder og sikre, at public service-medier er uafhængige og har en stabil finansiering.

For det tredje er der i forslaget bestemmelser om, hvordan man skal vurdere mediemarkeds-koncentration og om krav til gennemsigtighed omkring medieejerskab. Der er også bestemmelser om statslig annoncering samt beskyttelse af medieindhold online.

Kommissionen foreslår derudover, at der oprettes et nyt europæisk medieråd, som skal bestå af de nationale tilsynsmyndigheder.

De indledende drøftelser af forslaget i efteråret har vist, at stort set alle medlemsstater har spørgsmål til forslagets indhold. Flere medlemsstater har bedt om en nærmere analyse fra Rådets Juridiske Tjeneste af det juridiske grundlag for forslaget, som vi afventer resultatet af.

Fra dansk side er der fokus på at få afdækket nærmere, hvad de enkelte bestemmelser i forslaget betyder. Det er i den forbindelse væsentligt, at forslaget står mål med de problemer, det skal løse. Det er også centralt, at forslaget respekterer eksisterende EU-regulering. Der har fra både dansk og flere andre medlemsstats side været særlig fokus på, at forslaget skal være i overensstemmelse med Amsterdamprotokollen, som slår fast, at medlemsstaterne har kompetencen til at definere public service-mediernes opgaver og til at finansiere dem.

Fra dansk side bakkes der op om, at der på rådsmødet bliver fremlagt en skriftlig status over drøftelserne af forslaget. Herefter er det op til det svenske formandskab efter nytår at fastlægge, hvordan sagen skal behandles fremover. Fra dansk side bliver forslaget fulgt tæt, og Folketingets Europaudvalg vil blive inddraget, når forslagets indhold og konsekvenser bliver mere klare.

Søren Søndergaard: Jeg synes ikke, ministeren sagde så meget om dette punkt. Vi kan vel ikke rigtig undgå at forholde os til det, for man kan ikke sidde en fremskridtsrapport overhørig. Det, der

bliver sagt til mødet, bliver vel taget ind, med hensyn til hvad der skal ske på næste møde. Det lader desuden til, at Kommissionen har et ønske om, at det skal gå relativt hurtigt. Hvad har ministeren tænkt sig at sige til mødet? Det er jo næsten ligesom i Europaudvalget: Hvis man ikke siger noget, samtykker man. Man kan ikke bare melde pas.

Man har fundet hjemmel i artikel 114 (TEUF), som jo er en totalharmonisering, og som bygger på princippet om det indre marked. Juridisk Tjeneste i Kommissionen synes sikkert, det er en fremragende idé. Er det også den fungerende regerings holdning? Eller var det den gamle regerings holdning? Mig bekendt blev forslaget jo fremsat, lige inden valget blev udskrevet. Er det i ministerens optik vigtigt at fremme grænseoverskridende investeringer i medietjenester? Hvem har interesse i det?

Der står i samlenotatet: »Der opstilles bestemmelser om indgreb mod medietjenesteudbydere eller, hvis relevant, deres familiemedlemmer mv. med den begrundelse, at de nægter at videregive oplysninger om deres kilder«. Har man foretaget en vurdering af, hvad det betyder? Hvilken holdning har regeringen til det?

Om spyware står der: »Det indbefatter bl.a., at der ikke vil kunne anvendes spyware til efterforskning af narkotikakriminalitet, hvidvask og visse former for organiseret kriminalitet«. Man kan ikke sidde overhørig, at man fremover ikke kan bruge spyware til at opklare narkosager. Hvad vil man sige til det under mødet?

Visse steder i samlenotatet nævner man andre landes holdninger: »Et par medlemsstater spørger desuden til, om Kommissionens valg om at fremsætte forslaget som en forordning er hensigtsmæssigt«, men jeg savner regeringens holdning. Vil man til en eventuel bordrunde bare sige, at man ikke har nogen holdning til, om det er hensigtsmæssigt eller ej at fremsætte forslaget som en forordning?

Under alle omstændigheder vil Europaudvalget nok have en meget seriøs diskussion om, hvorvidt der skal rejses et gult kort. Det bliver på et kommende møde, og jeg har ingen muligheder for at foruddiskontere et flertal for det, men en række partier har givet udtryk for, at det nok bliver nødvendigt med et gult kort i denne sag. Tidspresset er enormt stort, hvis vi skal nå fristen for at give Kommissionen et gult kort. Det er jo ikke interessant, at Danmark afgiver en begrundet udtalelse. Det er først interessant, hvis mange lande gør det. Vil ministeren derfor benytte lejligheden til at tale med de andre lande om at rejse et gult kort? Det er igen et af de steder, hvor man ved ikke at gøre noget rent faktisk gør noget – i dette tilfælde forhindrer et gult kort. Uanset hvordan man vender sig, peger bagenden bagud. Jeg vil opfordre til, at man om ikke andet giver en melding om, hvordan man forholder sig, så vi i udvalget kan kommentere på det.

Kim Valentin: Jeg er fuldstændig enig i det, Søren Søndergaard siger. Vi er nødt til at arbejde hurtigt. Jeg sidder i underudvalg på medieområdet i Europarådet, og her sidder vi netop og arbejder med disse emner. Mediefrihed fylder meget. Man kunne sagtens lægge dette over i Europarådet og arbejde videre med det der. Det behøver ikke gøres med hjemmel i artikel 114 (TEUF), som i min optik er den helt forkerte vej at gå.

Den fungerende kulturminister: Det er en særegen situation at sidde her med mange holdninger, som jeg ikke kan give udtryk for som minister. Et flertal i Folketinget har bedt regeringen gå af, så

nu er jeg fungerende minister, og linjen er meget afdæmpet, fordi den skal lægges i respekt for, at der inden længe kan være en regering, som mener noget andet.

Personligt mener jeg, at diskussionerne er på sin plads, og at hastighed har betydning. Jeg håber derfor, at vi snart har en regering, som ikke blot er fungerende. Uanset hvem der sidder i kulturministerstolen er dette en meget grundlæggende diskussion. Jeg kan ikke sige så meget mere, blot komme med tilkendegivelser fra egen hånd om, at bemærkningerne er noteret. Og jeg noterer mig også, at de kommer fra forskellige sider. Jeg forestiller mig, at det er noget, vi kommer til at skulle arbejde seriøst med.

Kim Valentin: Betyder det, at Danmark ikke kan give tilsagn om at være med i et gult kort, så længe vi kun har en fungerende regering? Eller skal vi gøre noget i Europaudvalget? Skal vi samle et flertal eller give et mandat på det nu, så regeringen kan gøre noget? Det skal vi lige have undersøgt.

Søren Søndergaard: Jeg undrer mig over, hvorfor Europaudvalget overhovedet er blevet nedsat. Hvorfor ikke Kulturudvalget? Spørgsmålet om det gule kort hører jo til i et Kulturudvalg, men i stedet for at nedsætte et Kulturudvalg har man sagt: Der kan være beslutninger, som er så vigtige, så afgørende og så presserende, og som ikke bare vedrører os selv, men vores forhold til fremmede magter, at vi insisterer på at nedsætte et Udenrigspolitik Nævn og et Europaudvalg. Men hvis vi i Europaudvalget så får at vide, at det er fuldstændig ligegyldigt, hvad vi siger og mener, da regeringen alligevel ikke kan gøre noget, hvorfor er vi her så?

Det bliver især mærkeligt, når regeringen gang på gang i sit eget samlenotat har en pind, der hedder »Regeringens generelle holdning«, hvor der står side op og side ned om, hvad regeringen mener. Men hvis man – måske oven i købet et flertal – så synes, at regeringen skulle mene noget lidt andet, får man at vide: Det kan regeringen ikke tage stilling til, for den er kun midlertidig.

Der er noget fuldstændig galt. Hvis der ikke bliver givet et gult kort, har man taget stilling til sagen. Så har man taget stilling til, at det er i orden at bruge artikel 114 (TEUF). Man har taget stilling til, at det er en forordning. Man har taget stilling til alt det, som kommer til at følge af det. Man kan ikke bare sige: Det kunne vi ikke forholde os til. Det er nu, skinnerne bliver lagt. Og regeringen deltager i at lægge skinnerne.

Kim Valentin: Jeg har lige fået hvasket i øret, at det er parlamenterne, der giver de gule kort. Men i tirsdags gav vi jo seks mandater til den fungerende regering, så noget kan vi jo arbejde med. Jeg tror, vi har brug for at få ridset rammerne op med hensyn til, hvad vi kan og ikke kan.

Den fungerende kulturminister: Jeg deler frustrationen. Regeringens generelle holdning er farvet af ikke at måtte være markant, da den har til hensigt at kunne rumme, at der kan sidde en anden regering om lidt. Ingen af os har derfor lov til at mene, hvad vi mener lige nu. Alle de forelagte sager er til orientering, intet er til forhandling. Jeg forstår det også sådan, at et gult kort bliver givet af parlamenterne. Jeg har ikke siddet i denne situation før. Det er uvant at sidde foran jer uden at måtte sige, hvad jeg mener, endsige tage til Bruxelles og stoppe ting, som jeg også er dybt skeptisk over for. Men det er nu engang det vakuum, vi befinder os i.

Kim Valentin: Vi er nødt til at få klarhed over, hvad man kan og ikke kan. Mange ting kan jo blive afklaret under et orienteringspunkt. En fungerende regering skal jo også støtte op om den linje, Folketinget giver udtryk for. Vi må få noget mere viden.

Søren Søndergaard: Enig. Men vi kan bede regeringen om på baggrund af det kommende møde uopholdeligt at udarbejde en meget præcis rapport – gerne fortrolig – om de forskellige landes positioner. Det har vi behov for at vide med henblik på at kunne opfylde vores parlamentariske pligt og afgive en begrundet udtalelse.

Den fungerende kulturminister: Som jeg er blevet oplyst, er der ikke noget for mig at gøre på rådsmødet, da der ikke er noget til forhandling. Desuden må jeg heller ikke bruge anledningen til at tage sidemøder, som jeg plejer. Jeg kan hverken sondere, skabe alliancer eller udveksle synspunkter med mine kolleger.

Søren Søndergaard: Men der er en ambassadør til stede?

Den fungerende minister: Ja.

Kim Valentin: Vi må lige finde ud af, hvad vi så skal gøre. Danmark går jo ikke i stå med at forhandle. Det kan jo ikke lade sig gøre. Vi fungerer trods alt stadig væk.

10. Konklusioner fra Rådet og regeringsrepræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet, om bæredygtig og tilgængelig sportsinfrastruktur

– Vedtagelse

Rådsmøde 3913 – Bilag 2 (samlenotat side 30)

Den fungerende kulturminister: Udkastet til konklusioner peger på, at konstruktion, renovering og vedligeholdelse af sportsinfrastruktur kan bidrage til bedre og mere sikre forhold for sport og fysisk aktivitet – samtidig med at sportsinfrastruktur kan gøres mere bæredygtig, miljøvenlig, tilgængelig og energieffektiv.

Konklusionerne inviterer medlemsstaterne, Kommissionen og idrætsbevægelsen til at inddrage miljø- og tilgængelighedskriterier i forbindelse med konstruktion, renovering og vedligeholdelse af sportsinfrastruktur. Samtidig lægges der op til at understøtte videndeling og bedste praksis med hensyn til bæredygtig og tilgængelig sportsinfrastruktur. Der er stor opbakning blandt landene til konklusionsudkastet.

Se punkt 11.

11. De seneste kriser og idrættens fremtidige udvikling

– Politisk drøftelse

Rådsmøde 3913 – Bilag 2 (samlenotat side 34)

Den fungerende kulturminister: Covid-19 og den aktuelle energikrise påvirker på forskellig vis folkesundheden, den økonomiske sektor, beskæftigelsen, sociale aktiviteter og muligheden for at dyrke sport og bevæge sig.

Formandskabet peger på, at EU og dets medlemslande har formået at stå sammen og har fundet nye innovative løsninger på fælles udfordringer under disse kriser. Derudover henviser formandskabet til, at den igangværende energikrise kan føre til nye miljøvenlige løsninger i forbindelse med konstruktion, renovering og drift af sportsinfrastruktur, hvilket vil bidrage positivt til den europæiske grønne pagt og FN's verdensmål.

Fra dansk side ses der positivt på muligheden for at udveksle erfaringer på EU-niveau om håndtering af kriser, således at bæredygtige løsninger når bredt ud til gavn for idrættens fremtidige udvikling og samfundet generelt.

Søren Søndergaard: Der er et par af punkterne på dagsordenen for rådsmødet, hvor man tænker: Hvad går det ud på? Det gælder både punkt 10 og punkt 11. Af konklusionerne i samlenotatet fremgår det, at punkterne hverken har lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser og ej heller er relevante for gældende dansk ret. Det vil sige, at det bliver en udveksling af synspunkter. Fint nok. Men hvorfor sker det ikke i regi af Europarådet, hvor man diskuterer nøjagtig de samme ting? Hvad er baggrunden for denne dobbeltmission? Jeg synes, det er besynderligt.

Se debatten under punkt 9.

12. Eventuelt

Ministrene havde ingen bemærkninger til dette punkt.

13. Siden sidst

Forslaget om gennemsigtighed og målretning i forbindelse med politisk reklame

Den fungerende kulturminister: Jeg vil kort orientere udvalget om, hvordan det går med forhandlingerne om forslaget om gennemsigtighed og målretning i forbindelse med politisk reklame.

Formandskabet lægger på nuværende tidspunkt op til at vedtage en generel indstilling for det samlede forslag på mødet i Rådet for Almindelige Anliggender den 13. december 2022. Det kan ændre sig, men indtil videre er det formandskabets ambition.

Jeg tog forhandlingsoplæg for forslaget den 3. juni 2022. På det samme møde tog jeg også et andet forhandlingsoplæg, som handlede om bestemmelserne om politisk reklame i forslaget om omarbejdning af forordningen om europæiske politiske partier og europæiske politiske fonde, som er under udenrigsministerens ressort. Det forslag vil jeg ikke komme ind på i dag, men alene orientere om status over forslaget om politisk reklame.

Forslaget handler om gennemsigtighed i forbindelse med politisk reklame, herunder om målretning af politisk reklame. Det gælder uanset om reklamerne udkommer online eller offline. Derudover vil forslaget begrænse brugen af målretnings- og forstærkningsteknikker, hvor der behandles følsomme personoplysninger. Det er eksempelvis etnisk oprindelse eller religiøs overbevisning.

Forslaget vil ikke regulere indholdet af politiske reklamer, eller hvilke politiske reklamer der må vises hvornår. Det vil altså ikke ændre nationale regler om visning af politisk reklame, men handler alene om større gennemsigtighed, samt hvilke personoplysninger man må bruge og ikke bruge til at målrette og forstærke politiske reklamer.

Det konkrete forhandlingsoplæg indebar bl.a., at vi lagde afgørende vægt på, at Danmark ikke ville blive forpligtet til at skulle indføre administrative bøder. Som den generelle indstilling ser ud nu, forpligtes Danmark ikke til at indføre administrative bøder. Som teksten ser ud nu, forventer Danmark derfor at kunne støtte udkastet til den generelle indstilling.

Hvis forslaget fastholdes på dagsordenen for mødet i Rådet for almindelige anliggender i december med henblik på vedtagelse af generel indstilling, vil den fungerende udenrigsminister forelægge sagen for jer i forbindelse med forelæggelsen af rådsmødet for almindelige anliggender.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

Punkt 5. Rådsmøde (konkurrenceevne – indre marked og industri) den 1. december 2022

EUU alm. del (20222) – Bilag 27 (kommenteret dagsorden)

Den fungerende erhvervsminister: Jeg forelægger alle punkter til orientering.

1. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentet og Rådets forordning om en ramme foranstaltninger til styrkelse af det europæiske økosystem for halvledere (mikrochipforordningen)

– *Generel indstilling*

KOM (2022) 0046

Rådsmøde 3915 – Bilag 2 (samlenotat side 2)

Den fungerende erhvervsminister: Sagen blev forelagt til forhandlingsoplæg den 23. september 2022.

Mikrochips er en afgørende komponent i det moderne samfund. Alt fra industrimaskiner til mobiltelefoner og computere indeholder mikrochips. Dette er blevet tydeligt med den globale mangel på mikrochips, som forsinkede produktionen mange steder. Formålet med forslaget er at styrke det europæiske økosystem for mikrochips og øge EU's andel af verdensmarkedet til 20 pct. i 2030.

Der har været opbakning til flere danske prioriteter i forhandlingerne. De opnåede resultater adresserer de bekymringer, som er blevet rejst af erhvervsorganisationer, fagforeninger og andre, og er med til at sikre dansk erhvervslivs interesser. Det gælder blandt andet, at definitionen af kritiske sektorer afgrænses til reelt samfundskritiske sektorer. Definitionen vedrører, hvilke sektorer der skal prioriteres under en forsyningskrise.

Der har været forsøg på at udvide definitionen til også at omfatte for eksempel bilindustrien, og det har vi kæmpet imod. For det første fordi fokus i en alvorlig krise skal være på at opretholde samfundskritiske funktioner. For det andet kan vi ikke risikere at skabe et kapløb mellem økonomiske interesser om adgang til chips i en krisesituation, som gør, at enkelte industrisektorer bliver tilgodeset frem for andre.

Dertil har vi også været med til at sikre, at der opretholdes et fokus på udvikling af kvantechips. Det er positivt, fordi kvante er et område, hvor Danmark allerede står stærkt. Her kan potentialet videreudvikles, så dansk produktion forhåbentlig på sigt vil kunne bidrage til vigtig teknologi.

Sidst men ikke mindst skal mikrochipforordningen bidrage til at tiltrække investeringer og produktionsfaciliteter til Europa. Dette kan føre nye muligheder med sig for danske virksomheder i værdikæden omkring de nye investeringer og faciliteter.

På rådsmødet er forslaget på til generel indstilling, og det forventes, at medlemsstaterne vil vedtage den. Regeringen vil ligeledes bakke op om den generelle indstilling.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

2. Forslag til direktiv om virksomheders due diligence for bæredygtighed og ændring af direktiv 2019/1937

– (Forventet) generel indstilling

KOM (2022) 0071

Rådsmøde 3915 – Bilag 2 (sammenotat side 22)

Den fungerende erhvervsminister: Forslaget indeholder krav om, at visse store virksomheder skal udføre due diligence-processer for virksomhedernes egne aktiviteter, deres datterselskaber og værdikæder. Det skal være med til at identificere, forebygge, afslutte, afbøde og sikre ansvar for negative indvirkninger på menneskerettigheder og miljø.

Formålet med forslaget er at fremme bæredygtig og ansvarlig virksomhedsadfærd i de globale værdikæder for at fremme den grønne omstilling og beskytte menneskerettigheder i og uden for EU. Sagen forventes også at være til generel indstilling på rådsmødet. Forslaget drøftes dog endnu i Bruxelles, da der fortsat er enkelte udeståender. Det kommer jeg tilbage til.

Jeg vil indledningsvis fremhæve, at regeringen har delt Kommissionens ambition med forslaget. Vi finder det vigtigt, at den europæiske økonomi omstilles til en ansvarlig og bæredygtig økonomi, som respekterer både menneskerettighederne og miljøet. Både inden for og uden for EU.

Der ligger et stort erhvervspotentiale i at arbejde med samfundsansvar. For fremtidens investeringer ligger i de virksomheder, der tager ansvar for samfundet, for menneskerettigheder og for miljø og klima. For at indfri ambitionerne med forslaget skal vi dog ramme den rette balance. En balance mellem at forpligte virksomhederne til at arbejde effektivt med bæredygtighed, så det gør en reel forskel for menneskerettigheder og miljøet. Men også undgå, at vi skaber mere bureaukrati og papirarbejde hos virksomheder og myndigheder, som egentlig ikke kommer til at gøre en reel forskel for mennesker og miljøet.

Her har spørgsmålet om regulering af selskabsledelse været noget, vi har behandlet indgående i udvalget, og det har også været centralt for os. EU bør f.eks. ikke detailregulere, hvordan virksomheder indretter deres interne ledelse. Når lovgiver lægger et juridisk ansvar på en virksomhed, bliver det automatisk en del af ledelsens opgaver, at lovgivningen overholdes. Det er derfor ikke nødvendigt at lovgive specifikt om, hvordan man indretter den interne ledelse i en virksomhed.

I samarbejde med en lille gruppe andre lande er det lykkedes os at afgrænse kravene til selskabsledelse til alene at omhandle forankringen af due diligence-forpligtelsen hos den øverste ledelse. Der er således ingen krav om generel regulering af selskabsledelse tilbage i det forslag, som Rådet forventes at vedtage, og det er jeg meget tilfreds med.

Som jeg nævnte, er der fortsat enkelte udeståender, herunder hvorvidt forslaget skal beskæftige sig med værdikæder eller leverandørkæder. Her har Danmark også efter de drøftelser, der har været gentagne gange tidligere både i Europaudvalget og i andre udvalg i Folketinget, arbejdet for en ambitiøs tilgang, der omfatter værdikæden, mens en stor gruppe lande har trukket i retning af den mindre ambitiøse leverandørkædetilgang.

Derudover er der også fortsat drøftelser om udformningen af den del af direktivet, der omhandler det civilretlige ansvar. Vurderingen er, at kompromisforslaget, som det ligger nu, er så ambitiøst

som muligt inden for de rammer og forhandlinger, der har været. Forslaget lægger sig som ønsket op ad de internationale standarder på området, og det er også lykkedes at sikre en balance i forslaget, så gevinsterne står mål med omkostningerne.

Vi er kommet i mål med rigtig mange vigtige danske prioriteringer, hvilket jeg er meget tilfreds med. På nogle områder ville vi gerne være gået endnu længere, men overordnet ser det ud til, at forslaget lander et rigtig fornuftigt sted. Her er det vigtigt at understrege, at vi vil fortsætte med at påvirke forhandlingerne frem mod en generel indstilling og efterfølgende i trilogforhandlingerne.

Forslaget er samlet set et markant skridt i den rigtige retning og imødekommer i store træk de danske ønsker, som vi forelagde til forhandlingsoplæg i slutningen af oktober 2022. Derfor kan regeringen støtte den generelle indstilling, som den ligger nu.

Linea Søgaard-Lidell: Forslaget fra Kommissionen har meget vidtgående elementer, bl.a. artikel 15. Vi mener ikke, at vi kan pålægge private virksomheder, at de skal leve og ånde for at opnå en politisk aftale, og at direktionens aflønning skal afhænge af visse temperaturstigninger. Det samme gælder artikel 25 om directors' duty og designstyring af ledelsens ansvar samt artikel 26 i forslaget, som kan give eksterne interessenter indflydelse på, hvordan virksomheden drives.

Jeg synes ikke, at det stod helt klart i ministerens gennemgang, hvordan man stiller sig fra dansk side. Ministeren siger, at der er nogle ting, som er luget ud i forslaget. Drejer det sig om disse tre specifikke artikler, og i hvilken retning går forhandlingen i Rådet vedrørende dem?

Kim Valentin: Er vi klar over, hvor meget det koster de enkelte virksomheder – her tænker jeg særligt på SMV'erne? Kunne man arbejde for at få dem helt ud af det, for jeg hører, at værdikæderne stadig væk er på bordet. Det kan godt komme til at påvirke små og mindre virksomheder i Danmark relativt kraftigt, og vi har jo mange af dem. Jeg ser det som et ret stort problem for danske virksomheder at have værdikæder, hvor man bare kan lægge ansvaret ned i. Det kan også blive en stor omkostning for dem. Det kunne derfor være rart at have modgående foranstaltninger til direktivet. Kan vi klare det med en minimumsimplémentering, og er der mulighed for helt at undtage SMV'er?

Den fungerende erhvervsminister: Til Linea Søgaard-Lidell: Vi har tidligere forelagt forhandlingsoplæg for alle sagerne, der er stillet spørgsmål til, og spørgsmålet nu er derfor, hvordan det forløber, og hvordan det ser ud, nu hvor nogle af sagerne er nået til målstregen. Det gælder bl.a. due diligence, hvor der i disse timer er igangværende slutdrøftelser om nogle af de elementer, jeg lige nævnte i min tale.

Due diligence og selskabsledelse har været drøftet meget i udvalget. Det er ikke nogen hemmelighed, at vi er kritiske over for selskabsledelsesdelen af forslaget, og det er der, vi har lagt snittet i regeringens tilgang og også i drøftelserne i udvalget. Derfor har vores linje fra start været at arbejde for at slette de dele af forslaget. Sammen med en lille gruppe af lande er det lykkedes os at få afgrænset kravene til selskabsledelse til alene at omfatte forankring af selve due diligence-forpligtelsen. Vi er faktisk ret ambitiøse med due diligence-forpligtelsen og ser den gerne forankret også hos den allerøverste ledelse af virksomhederne. Derfor er der faktisk ingen regulering af selskabsledelse tilbage i den tekst, som Rådet forhandler lige nu, og det er jeg godt tilfreds med. De konkrete artikler, der bliver spurgt til – 15, 25 og 26 – er slettet. Det er samlet set en stor sejr for den tilgang,

vi har lagt for sagen i udvalget, hvor vi samtidig sikrer, at due diligence bliver forankret i den allerøverste ledelse hos virksomhederne, og det synes jeg er lige så vigtigt.

Til Kim Valentin: Der har været diskussion om rækkevidden af forslaget, og det har også været et af de store stridspunkter i forhandlingerne. Jeg tror desværre, at vi må erkende, at mange medlemslande ønsker, at kun selve leverandørleddet skal være omfattet. Det betyder altså, at virksomheder ikke skal forholde sig til menneskerettigheder og miljø, når det kommer til distribution, anvendelse, afskaffelse mv. af deres produkter og ydelser.

Vi har tidligere lagt en linje for sagen i fællesskab, og den forfølger vi. Det er en ambitiøs linje, hvor vi sigter på værdikæden, og derfor synes vi, at det vil være for uambitiøst, hvis det alene ender med at blive leverandørkæden, som er den vigtige. Vi mener, at virksomheder skal prioritere at håndtere de væsentligste negative indvirkninger på mennesker og miljø, uanset hvor i værdikæden de finder sted. Det er den eneste måde, vi kommer til at få denne tilgang til at gennemsyre det hele. Det har så været vigtigt, at det ikke som sådan er de små virksomheder, der bliver pålagt selve kravet, men der kommer selvfølgelig et indirekte pres i værdikæden på dem. Det er der næsten nødt til at være, hvis vi vil have det til at blive til noget og gennemsyre den måde, man tænker virksomhedsdrift på.

Der er planlagt modgående foranstaltninger, som der også spørges til. Der er f.eks. krav til de store virksomheder om, at de skal yde støtte til SMV'er i deres værdikæder. Der vil også være vejledning, som hjælper med at klæde SMV'erne på til at møde de krav, de vil få fra deres kunder. Så i den forstand kan man godt sige, at der faktisk er modgående foranstaltninger.

Mette Kierkgaard: Helt generelt bakker vi op, og vi deler på mange områder regeringens holdning, som den er udlagt i materialet. Det fremgår, at forslaget forventes at medføre væsentlige erhvervsøkonomiske og statsfinansielle konsekvenser, og at det skal afdækkes nærmere. Det mener jeg er væsentligt, og jeg læser regeringens holdning sådan, at det ikke kun handler om due diligence med hensyn til bæredygtighed – selv om det er et væsentligt element – men også om, at der skal være balance i tingene. Hvor langt er man med det?

Det nævnes desuden i materialet, at regeringen finder det kritisabelt, at Kommissionen bryder med den normale procedure for evidensbaseret politikudvikling, og det er jeg meget enig i. Hvad er status for det punkt – får man det indarbejdet på et senere tidspunkt? Så skal det jo nok være snart.

Den fungerende erhvervsminister: Det lader til, at vi grundlæggende ser meget ens på behovet for understøttende strukturer for due diligence, så det bliver en integreret del af måden at drive virksomhed på. Vi har jo desværre haft alvorlige sager, hvor alle havde været tjent med en stærkere due diligence-proces – ikke mindst de mennesker i det yderste led, der er blevet ramt af rigtig dårlige arbejdsforhold.

Jeg er glad for, at vi grundlæggende ser ens på behovet for at gå i denne retning. Det har været vigtigt for os, at der er balance mellem virksomhedernes indrapporteringer og en reel effekt i den virkelige verden. Der har været en hel del på selskabsledelsesområdet, hvor man principielt kunne spørge sig selv, om det overhovedet er rimeligt, at man skal bestemme, hvordan den interne organisering af ledelsen skal være. Nogle af rapporteringskravene har fra starten desuden været meget omfattende, og jeg spørger mig selv, om vi får det resultat, vi gerne vil have, hvis vi bare dynger til

med alt muligt, og vi grundlæggende ikke ved, om det kommer til at give noget. Derfor har det været vigtigt for os, at forslaget bliver effektivt, og at det skaber en reel forskel for både menneskeretigheder og miljø.

Det er svært at gøre de erhvervsøkonomiske og statsfinansielle konsekvenser præcist op. Det arbejdes der vist fortsat på, men vi er lykkedes med at få slettet noget af det, som vi helt åbenlyst kunne se, ville blive meget bureaukratisk. Vi er lige nu ambitiøse på due diligence, som skal levere, og det skal forankres ved den øverste ledelse i virksomheden, som så har ansvaret for at implementere due diligence.

Evidensbaseret politik er altid en god idé, men man må jo gerne have holdninger, som ikke nødvendigvis er trukket ud af et forskningsinstitut – mange af os arbejder på den måde. Der har været mange forskellige procesudfordringer i sagen. Det er ikke nogen hemmelighed, at vi har været kritiske over for, at der f.eks. ikke var nogen grundig konsekvensanalyse, og vi har også rejst det over for Kommissionen. Processen har til tider været lidt bumpet, men vi er nu på rette spor, hvor vi undgår de tunge bureaukratiske led. Jeg mener, at vi er landet et fornuftigt sted, og derfor er det vores intention at nikke til den generelle indstilling på rådsmødet.

3. Forslag til forordning om beskyttelse af geografiske betegnelser for håndværks- og industriprodukter og om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/1001 og (EU) 2019/1753 og Rådets afgørelse (EU) 2019/1754

– *Generel indstilling*

KOM (2022) 0174

Rådsmøde 3915 – Bilag 2 (samlenotat side 61)

Den fungerende erhvervsminister: Sagen blev forelagt til forhandlingsoplæg den 23. september 2022.

Regeringen har i forhandlingerne arbejdet for, at beskyttelsessystemet gøres administrativt simpelt. Det er bl.a. lykkedes at gøre forslaget administrativt lettere med hensyn til nogle af kontrolelementerne. Regeringen synes også, at det er vigtigt, at systemet finansieres og administreres af de brugere, som benytter det.

Vi forventer, at man blandt medlemsstaterne vil nå til enighed om en generel indstilling på rådsmødet. Regeringen forventes at støtte den generelle indstilling.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

4. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 2005/29 og 2011/83/EU for så vidt angår styrkelse af forbrugernes rolle i den grønne omstilling gennem bedre beskyttelse mod urimelig praksis og bedre oplysning

– *Fremskridtsrapport*

KOM (2022) 0143

Rådsmøde 3915 – Bilag 2 (samlenotat side 71)

Den fungerende erhvervsminister: Der vil på rådsmødet være en drøftelse af formandskabets fremskridtsrapport, der gør status over forhandlingerne. Sagen blev forelagt til forhandlingsoplæg den 23. september 2022.

Formålet med forslaget er at skabe bedre beskyttelse mod urimelig handelspraksis og bedre oplysning af forbrugerne. Regeringen har i forhandlingerne arbejdet for, at forbrugernes mulighed for at træffe mere miljøvenlige valg styrkes. Det vil nemlig fremme et mere bæredygtigt forbrug, som vil bidrage til den grønne omstilling.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

5. Rådskonklusioner om EU's turismedagsorden 2030

– *Vedtagelse*

Rådsmøde 3915 – Bilag 2 (samlenotat side 94)

Den fungerende erhvervsminister: Rådskonklusionerne har til formål at sætte retning for udviklingen af den europæiske turismesektor frem mod 2030 og sætter fokus på at understøtte en miljømæssig, økonomisk og socialt bæredygtig vækst på tværs af medlemslande.

Konklusionerne sætter også fokus på turismen som en nøglesektor for den europæiske økonomi. Men udviklingen er stadig drevet af medlemsstaterne. Regeringen kan støtte vedtagelse af rådskonklusionerne.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

6. Forslag til forordning om fastlæggelse af en ramme for krav til miljøvenligt design for bæredygtige produkter

– *Fremskridtsrapport*

KOM (2022) 0142

Rådsmøde 3915 – Bilag 2 (sammenotat side 98)

Den fungerende erhvervsminister: På rådsmødet den 1. december 2022 vil der være en drøftelse af formandskabets fremskridtsrapport, der gør status over forhandlingerne.

Forslagets mål er at udarbejde en ramme for krav til miljøvenligt design for bæredygtige produkter. Forslaget vil blandt andet stille krav til produkter ud fra flere parametre med særligt fokus på cirkulær økonomi og forbrugerinformation. Med forslaget stilles der også krav til informationer, som bl.a. skal gøres tilgængelige via digitale produktпас.

Regeringen kan generelt støtte ambitionen om bedre og mere bæredygtige produkter på det indre marked. Regeringen støtter også ambitionen om at anvende digitale løsninger til at dele produktinformationer.

Linea Søgaard-Lidell: I den kommenterede dagsorden står der, at regeringen er nervøs for, at ecodesign vil forsinke indsatsen omkring energieffektivitet, fordi man udvider anvendelsesområdet. Betyder det, at regeringen er uenig i udvidelsen af anvendelsesområdet for ecodesign, eller at regeringen prioriterer energieffektivitet over cirkularitet i denne lovgivning?

Desuden lægger Kommissionens forslag op til, at biosolutions bliver begrænset som stof, der giver anledning til bekymring, og jeg håber, at ministeren kan svare på, hvad man fra dansk side vil gøre for, at biosolutions ikke bliver begrænset som følge af ecodesignforslaget. Biobaserede stoffer som f.eks. enzymer er jo en meget vigtig løsning for at gøre EU's økonomi mere cirkulær og bæredygtig, og de kan også være med til at fortrænge farlige kemikalier.

Karin Liltorp: Overordnet er det en meget positiv udvikling, at man vil udarbejde en fælleseuropæisk løsning, som generelt har til hensigt at gøre verden grønnere. Det støtter vi selvfølgelig fuldt ud. Vi kunne godt tænke os, at ordningen på sigt udvides til også at omfatte fødevarer. Ordningen omfatter lige nu en masse andre produkter, men man kunne jo bruge den samme løsning for fødevarer, så de også blev miljømærkede på lignende vis.

Jeg ved også, at Europaudvalget tidligere har diskuteret, om ecodesign skulle være den eneste mærkning. Vi vil opfordre til, at man passer på med ikke at lukke ned for de glimrende mærkningsordninger, der allerede findes og i hvert fald i en overgangsperiode sørger for, at man stadig har mulighed for at anvende de danske mærker, som forbrugerne kender.

Den fungerende erhvervsminister: Til Karin Liltorp: Da vi forelagde forhandlingsoplægget, diskuterede vi vigtigheden af, at man kan stille krav via ecodesignforordningen og fremme en grønnere og mere bæredygtig produktion i Europa. Men det er også vigtigt, vi ikke samtidig gør skade på f.eks. Svanemærket eller andre af de gode danske mærker, som vi kender og har tillid til.

Vi kommer til at tage stilling til fødevarerne senere, for det er en rammelovgivning, der forhandles nu, hvor de konkrete områder det skal gælde for bliver fastlagt, når de delegerede retsakter skal

udarbejdes. Jeg har ikke selv nået at overveje dybere, om det også skal gælde for fødevarer, men det lyder intuitivt spændende – dog ligger det lige et led længere henne i processen.

Til Linea Søgaard-Lidell: Vores mål er, at energieffektivitet og ecodesignforordningen ikke skal blokere for hinanden. Man må arbejde for, at lovgivningen kommer til at stemme overens med både eksisterende og kommende EU-regulering på hele det grønne område, så det sikres, at ingen af delene kommer til at stå i vejen for hinanden.

NOT Både jeg og regeringen er generelt meget optagede af det potentiale, der ligger i biosolutions, og som i dag er noget helt andet end for bare nogle år siden. Det er ikke længere et spørgsmål om enzymer i vaskepulver, men et gigantisk erhvervseventyr, som ligger for fødderne af os, hvis vi formår at bringe biosolutions til et andet stadie, end hvor det hidtil har været. Der er enormt dygtige kræfter i dansk erhvervsliv, som arbejder meget målrettet på det, bl.a. er nogle af de store virksomheder og deres fonde meget aktive på denne dagsorden. I det hele taget vil vi gerne gøre, hvad vi kan for at understøtte erhvervspotentialet i biosolutions. Men for ikke at få sagt noget, der ikke er helt præcist, foreslår jeg, at vi vender tilbage med et skriftligt svar på spørgsmålet.

7. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

8. Siden sidst

a) Forslag til forordning om forbud mod produkter fremstillet ved tvangsarbejde KOM (2022) 0453 – Bilag 1 (grund- og nærhedsnotat)

Den fungerende erhvervsminister: Forslaget blev offentliggjort den 13. september 2022, og formålet er at forbyde produkter fremstillet ved tvangsarbejde på det europæiske marked.

Det betyder, at det vil blive forbudt at gøre produkter tilgængelige på det indre marked, som er fremstillet ved brug af tvangsarbejde – herunder børnearbejde. Det bliver også forbudt at eksportere disse varer ud af EU.

Regeringen hilser forslaget velkommen, da eliminering af tvangsarbejde er en grundlæggende forpligtelse, som vi støtter, og derfor ser vi frem til forhandlingerne.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

Punkt 6. Rådsmøde (transport, telekommunikation og energi (tele)) den 5.-6. december 2022

EUU alm. del (20222) – Bilag 27 (kommenteret dagsorden)

Den fungerende erhvervsminister: Jeg forelægger alle sager til orientering.

1. Europa-Kommissionens forslag til Europa-Parlamentet og Rådets forordning om harmoniserede regler for kunstig intelligens og ændring af visse af Unionens lovgivningsmæssige retsakter (kunstig intelligens forordningen)

– *Generel indstilling*

KOM (2021) 0206

Rådsmøde 3917 – Bilag 2 (samlenotat side 2)

Den fungerende erhvervsminister: Jeg er glad for at kunne meddele, at medlemslandene er blevet enige om en afbalanceret tekst, som overordnet stemmer overens med udvalgets mandat fra den 3. juni 2021.

Vi forventer, at Rådet er enige om teksten på rådsmødet og dermed vedtager den som generel indstilling. Regeringen vil også støtte indstillingen, da den langt hen ad vejen stemmer overens med danske interesser. Det er et stort skridt mod et indre marked for både etisk og sikker anvendelse af kunstig intelligens.

Som teksten ligger nu, bliver der taget hånd om de risici, der er forbundet med visse anvendelser af kunstig intelligens. Det gælder f.eks. den såkaldte højrisikokategori, hvor løsninger skal efterleve krav inden for data og datastyring, gennemsigtighed, menneskeligt tilsyn m.v. Samtidig hæmmer vi ikke innovationen unødigt. Det er godt for borgerne, forbrugerne og virksomhederne.

F.eks. har vi fra dansk side insisteret på en klar definition af kunstig intelligens som systemer, der reelt er selvlærende. Ellers risikerer vi pludselig, at Excel tæller som kunstig intelligens, og det synes vi ikke er inden for formålet. Det har også været vigtigt for os, at listen over højrisikoanvendelser blev tydeligere og mere risikobaseret. Højrisikoanvendelser er f.eks., når kunstig intelligens bruges til at udvælge kandidater i en ansættelsesproces, eller bliver brugt til at afgøre, om en person kan modtage dagpenge eller sociale ydelser. Begge dele er opnået i tilfredsstillende grad.

Det var også en prioritet for Danmark at få europæisk tilsyn på store sager, der går på tværs af grænserne. Det skyldes bl.a., at techgiganterne har så mange ressourcer, så store datamængder og så stor udbredelse, at det kan være svært at håndtere for ét land alene. Her har vi desværre stået ret alene. Selv om der er kommet vigtige elementer ind, f.eks. europæiske testfaciliteter og tættere samarbejde mellem nationale myndigheder, har vi ikke kunnet opnå et egentligt EU-tilsyn.

Det er der til gengæld bred opbakning til i Europa-Parlamentet, så vi håber at kunne tage den del af sagen med videre, når vi får muligheden for det i trilogforhandlingerne. På den baggrund vil regeringen støtte den generelle indstilling på rådsmødet den 6. december 2021.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

2. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om harmoniserede regler om fair adgang til og anvendelse af data (dataforordningen)

– *Fremskridtsrapport*

KOM (2022) 0068

Rådsmøde 3917 – Bilag 2 (samlenotat side 39)

Den fungerende erhvervsminister: Forslaget skal øge adgangen til og anvendelsen af data og sikre mere retfærdighed i fordelingen af datas værdi. Det kan blandt andet være med til at adressere techgiganters datamonopol.

Det tjekkiske formandskab har udarbejdet en fremskridtsrapport, der opsummerer Rådets arbejde med forslaget. Særligt har fokus været på at skabe klarhed over forslagets definitioner og anvendelsesområde. Der har også været stort fokus på krav til virksomheders deling af data med offentlige myndigheder.

Regeringen ser adgangen og anvendelsen af data som afgørende for udviklingen af digitale teknologier og tjenester. Det kan fremme innovation, vækst, grøn omstilling og meget mere. Men det skal selvfølgelig foregå ansvarligt, og initiativerne skal skabe reel værdi for borgere og virksomheder. Derfor er det vigtigt med forståelige og klare rammer, og selvfølgelig at kravene er teknisk realiserbare.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

3. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om horisontale cybersikkerhedskrav til produkter med digitale elementer og om ændring af forordning (EU) 2019/1020

– *Fremskridtsrapport*

KOM (2022) 0454

Rådsmøde 3917 – Bilag 2 (samlenotat side 72)

Den fungerende erhvervsminister: Forslaget er fra september 2022 og skal styrke cybersikkerheden i EU. Det gør det ved at fastsætte et minimumsniveau for cybersikkerhed, som produkter med digitale elementer – det kunne f.eks. være et webkamera – skal leve op til.

Forslaget skal gøre producenter og udviklere ansvarlige for deres produkters cybersikkerhed gennem hele produktets livscyklus. Det betyder, at de f.eks. skal sørge for at sende softwareopdateringer ud og på den måde vedligeholde deres produkters sikkerhed. Forslaget skal også give forbrugere bedre adgang til information om cybersikkerhed.

Det er selvfølgelig vigtigt at finde en passende balance mellem en høj forbrugerbeskyttelse, den digitale udvikling og omkostninger for erhvervslivet. Men regeringen hilser forslaget og det høje ambitionsniveau velkommen.

Vi forventer, at drøftelsen på rådsmødet vil omhandle en fremskridtsrapport, hvor der gøres status over forhandlingerne, som er på et ret tidligt stadie. Overordnet er forslaget blevet positivt modtaget i Rådet, men der er stadig brug for en del afklaring på bl.a. anvendelsesområde, klassifikation af kritiske produkter og samspil med anden lovgivning.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

4. Rådskonklusioner vedr. fremtidssikring af europæisk transport på indre vandveje (NAIADES III)

– Vedtagelse

KOM (2021) 0324

Rådsmøde 3917 – Bilag 2 (samlenotat side 94)

Den fungerende erhvervsminister: Sagen har været en prioritet på transportområdet for det tjekiske EU-formandskab.

Rådskonklusionerne er udarbejdet på baggrund af »Handlingsplan for transport ad indre vandveje for 2021-2027«, som Kommissionen har fremlagt i regi af den europæiske grønne pagt. Handlingsplanen har fokus på to centrale mål: Næmlig at flytte mere godstransport til indre vandveje, og at sektoren hurtigt indleder en udvikling i retning af nul drivhusgasemissioner senest i 2050.

Danmark har valgt ikke at implementere indre vandvejsregler, da reglerne først og fremmest sigter på de store floder i Europa og ikke på fjorde som i Danmark.

Regeringen støtter formålet om grøn omstilling af transportsektoren, herunder transport ad indre vandveje, så længe der ikke foretages tiltag/ændringer, der giver lande – som f.eks. Danmark – en ny pligt til at implementere reglerne om indre vandveje. På denne baggrund vurderer regeringen, at Danmark kan tiltræde rådskonklusionerne.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

5. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

6. Siden sidst

a) Forslag til direktiv om civilretligt ansvar uden for kontrakt til kunstig intelligens

KOM (2022) 0496 – Bilag 1 (grund- og nærhedsnotat)

Den fungerende erhvervsminister: Formålet med forslaget er at sikre beskyttelse af ofre for skader forårsaget af kunstig intelligens-baserede produkter og tjenester. Hensigten er, at de opnår samme beskyttelsesniveau som ofre for skader fra almindelige produkter.

Regeringen hilser forslaget velkommen og finder det vigtigt, at forslaget bidrager til en ansvarlig og etisk anvendelse af kunstig intelligens-løsninger og dataene bag disse løsninger.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

Punkt 7. Rådsmøde (udenrigsanliggender – udvikling) den 28. november 2022

EUU alm. del (20222) – Bilag 27 (kommenteret dagsorden)

Den fungerende udviklingsminister: Jeg vil forelægge de to punkter på dagsordenen til orientering. Jeg agter at deltage i mødet, da væsentligheden er ekstremt stor.

1. Opfølgning på EU-AU-topmødet

– *Status*

Rådsmøde 3914 – udenrigsanliggender – Bilag 1 (samlenotat side 2)

Den fungerende udviklingsminister: Det 6. EU-AU-topmøde for europæiske og afrikanske stats- og regeringsledere blev afholdt d. 17.-18. februar 2022 i Bruxelles. Her bekræftede parterne vigtigheden af at investere i et styrket og ligeværdigt partnerskab.

Statsministeren deltog og var bl.a. medvært for en rundbordsdrøftelse om klima, energi, konnektivitet, digitalisering og infrastruktur. Der blev på topmødet vedtaget en politisk fælleserklæring samt annonceret en række konkrete initiativer og flagskibsprojekter. På rådsmødet vil drøftelsen fokusere på status over opfølgningen på topmødet.

Det brede spektrerede partnerskab mellem EU og Den Afrikanske Union (AU) går langt tilbage. Det er et vigtigt samarbejde for EU såvel som for Danmark. Og det er kun blevet vigtigere i lyset af de geopolitiske udviklinger.

Partnerskabet påvirkes bl.a. af en øget tilstedeværelse af andre aktører på det afrikanske kontinent, eksempelvis Kina. Derudover spiller konsekvenserne af covid-19 en stor rolle. Hertil kommer de afledte konsekvenser af Ruslands invasion af Ukraine, særligt den forværrede fødevarer- og energikrise, der rammer Afrika særdeles hårdt.

EU's partnerskab med AU og de afrikanske medlemslande er derfor blevet mere komplekst. I EU-kredsen er der enighed om, at partnerskabet fortsat bør være en topprioritet.

En tæt og ligeværdig dialog med vores afrikanske partnere, hvor vi lytter til deres perspektiver og udfordringer, er central for partnerskabet. Der er også enighed om, at vi skal sikre, at EU's engagement med AU og de afrikanske lande, og de resultater, vi opnår, skal være mere synlige og i højere grad blive anerkendt af de afrikanske partnere.

Det er derfor særlig vigtigt at levere på de investeringer og flagskibsprojekter, som blev annonceret på topmødet. Fra EU's side annoncerede man bl.a. en Global Gateway EU-AU-investeringspakke på 150 mia. euro. Den indeholder initiativer inden for bl.a. energi, transport og grøn omstilling samt digitalisering og jobskabelse.

Af andre vigtige flagskibsprojekter kan nævnes

- adgang til og produktion af vacciner og medicin,
- et grønt Afrika-EU energiinitiativ,
- støtte til implementeringen af den afrikanske frihandelsaftale,

- styrkelse af den afrikanske arkitektur for fred og sikkerhed samt
- samarbejde på migration – bl.a. om bekæmpelse af menneskesmuglernetværk.

I EU-arbejdsgrupperne og komiteerne for programmering af EU's udviklingsinstrument (NDICI) har man forberedt og behandlet de mange forskellige programmer og projekter. Der lægges vægt på indsatser, som bliver prioriteret af de afrikanske partnere.

Der er tale om tidligere og eksisterende initiativer inden for partnerskabet fra før topmødet, og også en række nye tiltag. Flere af initiativerne er således allerede igangsat, mens der på andre områder fortsat arbejdes på at sikre, at de er modne nok til at blive gennemført.

Det videre arbejde ventes at foregå i en EU-AU-opfølgningsmekanisme besluttet på topmødet. Mekanismen er under udarbejdelse.

Regeringen har særligt fokus på klima og grøn omstilling, fred og sikkerhed samt migration i EU-Afrika-partnerskabet. På topmødet præsenterede Danmark en dansk grøn pakke på samlet ca. 745 mio. kr. med initiativer til adgang til ren energi og rent vand i Afrika.

Danmark er desuden aktiv i en række Team Europe Initiativer (TEIs) i Afrika. Danmark vil fortsat være med til at løfte partnerskabet og bidrage til at levere på flagskibsinitiativerne.

Søren Søndergaard: Jeg forstår, at ministeren deltager i mødet og kaster sig aktivt ind i diskussionerne. Det er fint.

Hvorfor kommer opfølgningspunktet først nu? Topmødet blev jo holdt for næsten et år siden. Er der problemer med opfølgning, eller har der slet ikke været nogen?

Den fungerende udviklingsminister: Vi er i gang, og flagskibsprojekterne er under udvikling. Der bliver løbende fulgt op, og jeg har også selv drøftet EU-AU-topmødet på mine rejser i afrikanske lande. Der er enstemmig interesse i, at topmødet skal munde ud i reel udvikling. Jeg glæder mig til at høre Kommissionens status. Det har ikke været en let proces, og der er forskellige holdninger i AU til, i hvor høj grad EU har formået at gøre det, man har sagt. Jeg håber, at den tætte dialog kan lede til en anerkendelse af EU som den største udviklingsaktør på det afrikanske kontinent.

Energi- og fødevarekrisen har også påvirket processen. Jeg har ved selvsyn set, hvor katastrofal situationen er. Klimaforandringer slår barskt igennem i visse regioner i Afrika. Det er kompliceret for mange afrikanske lande at håndtere klimaforandringer, stigende energipriser og fødevaresikkerhed, og det har store konsekvenser for befolkningen.

2. Team Europe i kriserespons: Ukraine og Afghanistan

– Politisk drøftelse

Rådsmøde 3914 – udenrigsanliggender – Bilag 1 (samlenotat side 4)

Den fungerende udviklingsminister: Team Europe er kort fortalt EU og medlemslandenes samlede og koordinerede samarbejde med partnerlande samt fælles respons på kriser uden for EU. Drøftelsen vil tage udgangspunkt i de aktuelle kriser i Ukraine og Afghanistan.

Ukraine

Vi ser store mangler i forberedelsen til vinteren. Det skyldes Ruslands omfattende bombardementer og missilangreb, som har ført til betydelig beskadigelse af kritisk energiinfrastruktur.

På rådsmødet vil der være informationsudveksling om behov og tiltag i forhold til vinterforberedelse og genopbygning på længere sigt samt på EU's rolle i den forbindelse. Der vil være særligt fokus på vinterforberedelsen i Ukraine, hvor vi trods stor indsats ser ind i et massivt behov for yderligere hjælp. Der forventes også en bred opbakning i EU til den nyligt etablerede G7-koordinationsplatform, der vil fokusere på vinterforberedelser og kritisk infrastruktur.

EU ventes i december at godkende en ny makrofinansiel lånepakke til Ukraine på 18 mia. euro med første udbetaling i begyndelsen af det nye år. Fra dansk side støtter vi op om den nye lånepakke.

På rådsmødet vil vi fra regeringens side understrege, at det er vigtigt for Danmark at sikre ukrainsk lederskab samt at undgå parallelle strukturer i den internationale genopbygningsindsats.

Siden den russiske invasion er Danmarks humanitære støtte til Ukraine nået op på 418 mio. kr. Ser man på donationernes størrelse i forhold til indbyggertal, er Danmarks bidrag placeret i toppen blandt de bilaterale donorer. Desuden støtter Danmark særligt Mykolajiv oblast i forberedelsen til den kommende vinter. Her er der på nuværende tidspunkt udmøntet yderligere 119,5 millioner kroner i vinterhjælp.

Den samlede danske civile støtte til Ukraine siden Ruslands invasion når op på 1,1 mia. kr. og tæller også støtte til sundhed, finansiel støtte og arbejdet med at holde Rusland ansvarlig for aggressionen i Ukraine.

Afghanistan

Udviklingen i Afghanistan går fortsat i den forkerte retning. Vi ser grundlæggende tre parallelle kriser udfolde sig: En humanitær, en sikkerhedsmæssig og en rettighedsmæssig krise. Især kvinder og piger, etniske og religiøse mindretal, journalister og menneskerettighedsforkæmpere er hårdt ramt. Samtidig gennemlever landet alvorlige økonomiske vanskeligheder med en nødlidende finansiel sektor og et sammenbrud af statslige ydelser.

På rådsmødet vil fokus være, hvordan EU gennem en Team Europe-indsats bedst kan hjælpe den nødlidende afghanske befolkning. I tillæg til humanitær assistance har EU og medlemsstaterne siden Talibans magtovertagelse ydet mere langsigtet støtte til at hjælpe med at forbedre afghanernes grundlæggende levevilkår uden om Talibans myndighedsstrukturer.

Kommissionen vurderer i lighed med bl.a. Verdensbanken og FN, at der er behov for at justere tilgangen med henblik på at stabilisere Afghanistans økonomi. Kommissionen vil derfor præsentere en justering, der bl.a. giver mulighed for at yde teknisk assistance til udvalgte offentlige myndigheder. Det gælder i første omgang Afghanistans centralbank, herunder at sikre dens uafhængighed.

Regeringen støtter EU's tilgang med støtte til afghanernes grundlæggende behov uden om Talibans de facto-myndigheder. Danmark fører – ligesom resten af EU – en restriktiv linje over for Taliban.

Det er derfor centralt, at en eventuel justering af EU's eksisterende udviklingstilgang finder sted i overensstemmelse med rådskonklusionerne af 15. september 2021, der bl.a. fastsætter, at EU ikke ønsker at anerkende Talibans de facto-regering.

Søren Søndergaard: Enhedslisten mener, at det lyder fornuftigt med en opblødning med hensyn til Afghanistan, men stadig med udgangspunkt i rådskonklusionerne fra september måned om ikke at anerkende Talibans regime. Talibans indførelse af piskning og andre metoder viser tydeligt, hvorfor Taliban ikke skal anerkendes. Men det er jo ikke befolkningens skyld, og derfor er det rigtige at gøre at diskutere, hvordan man kan hjælpe befolkningen. En stor mængde midler, som så at sige tilhører Afghanistan, er indefrosset i USA – vil det være en del af diskussionen på rådsmødet? Det er kun rimeligt, at disse midler anvendes til nødhjælp i Afghanistan gennem uafhængige organisationer.

Ufattelig mange internationale aktører deltager i hjælpen i Ukraine. Alt det arbejde skal koordineres, ellers kommer det ikke til at fungere. Jeg læser det sådan, at EU melder sig til at stå for koordineringen, men det kræver jo, at FN, nødhjælpsorganisationer osv. anerkender EU som koordinator. Hvad er ministerens kommentar til det?

Hvordan begynder vi langsomt, men sikkert, at rejse krav i forbindelse med hjælpen i Ukraine? Vi skal jo nødvendigvis have kæmpemæssige overskrifter om, at milliarder og atter milliarder er forsvundet i korrupsion. Der er også spørgsmålet om faglige rettigheder, som vi har diskuteret tidligere. Det er vigtigt med god regeringsførelse, hvor man ikke forhindrer civilsamfundet i at fungere, bl.a. fordi de faglige organisationers rolle i Ukraine er at genhuse de mange mennesker, som er blevet fordrevet.

Hvad er perspektiverne på situationen i Ukraine? Vi snakkede jo allerede i maj om det der problem, der hed den kommende vinter. Der var allerede mange ødelagte beboelsesejendomme, og systemet i Ukraine gør, at ingen i hele blokken får varme, hvis bare én beboelsesejendom er ødelagt, for så fiser varmen bare ud. Nu har man oven i købet ingen strøm, og infrastruktur er ødelagt. Man begynder at snakke om, at store befolkningsgrupper vil flygte til Vesteuropa – det vil jo koste enorme summer. Det kan være, det er nødvendigt, men kunne der være mere langsigtede alternativer? Vi når jo ikke at genetablere varme- og strømforsyning til alle de ødelagte beboelsesejendomme i løbet af de næste par måneder. Derfor rejser spørgsmålet sig om en anden form for genhusning i form af telte, containerbyer eller lignende. Vil det blive diskuteret på rådsmødet? For det er altså ret koldt i Ukraine lige nu.

Den fungerende udviklingsminister: Søren Søndergaard giver udtryk for, at Enhedslisten har forståelse for, at der sker en opblødning angående Afghanistan. Ét af de allerstørste dilemmaer, siden Taliban tog over har været, hvordan vi når civilbefolkningen uden om Taliban? Vores helt

store problem er, at mange af de statslige strukturer ikke fungerer. Derfor er det helt afgørende at sikre Afghanistans centralbanks uafhængighed.

Mange af de danske civilsamfundsorganisationer adresserer udfordringen med at få penge til Afghanistan på ordentlig vis. Det har været en meget komplicerende faktor for deres mulighed for at drive hospitaler, understøtte skoler og udbetale løn i det hele taget. Jeg tror, vi skal sætte vores lid til, at lige nøjagtig denne opblødning vil få stor og positiv afsmittende effekt.

Vi er fra dansk og EU's side i tæt kontakt med de multilaterale organisationer for at finde en løsning på at få de indefrosne midler i USA ind i Afghanistan, så de kan hjælpe med at stabilisere landet. Situationen er den, at landet på mange møder er mere stabiliseret, men de humanitære behov er stigende. Der er ikke uro i landet, fordi der ikke er fraktioner, der bekriger hinanden, men den humanitære situation er forfærdelig. Men jeg kan ikke gå nærmere ind i, hvordan de indefrosne midler fra USA skal udmøntes. Vi er meget opmærksomme på, at den finansielle sektor skal på plads, så pengene ikke havner hos Taliban.

Der er rigtig mange aktører i Ukraine. På mine rejser til Ukraine oplevede jeg, at de ukrainske myndigheder fungerer – selvfølgelig fraset republikkerne mod øst og syd, hvor krigen pågår. Men ellers er jeg dybt imponeret over, hvor struktureret myndighederne håndterer situationen. De monitorerer hvert eneste raketangreb, hver eneste beskadigede bygning. Hvad er der af skader? Kan der være mennesker? Kan der være produktionsmuligheder i bygningerne? Kan man genoprette mulighederne for beboelse? Men nogle steder er infrastrukturen så beskadiget, at det ikke kan blive genoprettet i løbet af kort tid, og det kan derfor være nødvendigt, at mennesker flytter sig. Det er også beskeden fra ukrainske guvernører, ambassadører og ministre. Vi følger det meget nøje.

Danmark og EU ønsker desuden, at ukrainerne har lederskabet. Vi ønsker at undgå parallelle ledelser. Der skal ikke være 1 dollar, 1 euro, 1 krone, der går til spilde. Jeg er selv blevet meget bestyrket i, at de ukrainske myndigheder gør alt, hvad de kan, for at undgå korruption. De har ansøgt om EU-medlemskab, og de ved, at antikorrupsion er noget af det allervigtigste at monitorere og dokumentere. Vi står fra dansk side i spidsen for antikorrupsionsindsatserne i Ukraine. Jeg har selv besøgt deres enhed i Lviv. Jeg mødtes bl.a. med guvernøren og ambassadøren fra Mykolajiv, som underskrev antikorrupsionserklæringer. Det er selvfølgelig vigtigt, når vi har indgået et helt særligt samarbejde mellem Danmark og Mykolajiv om både kortsigtet og langsigtet genopbygning, og vi er meget opmærksomme på det. Vi møder stor forståelse fra de ukrainske myndigheder af, at de mange milliarder i hjælp til Ukraine skal administreres og forvaltes jævnt før det, der er vores og EU's rammesætning.

Vi ved, at vinteren er barsk, og jeg er rigtig glad for at se de mange konkrete initiativer, vi fra dansk side bidrager med, som at levere spånplader og andet til at lukke vinduer. Borgmesteren og guvernøren i Mykolajiv sagde til mig flere gange: Vi finder ud af, hvad vi har behov for og fortæller det til jer. Vi ønsker dansk ekspertise til at løse problemerne, men I skal ikke sende folk til Mykolajiv, så længe byen stadig væk bliver bombarderet hver eneste dag. Nu er grænsen trukket lidt længere væk, efter Kharkiv faldt tilbage til ukrainerne, og det beskytter Mykolajiv en smule. Men det er stadigvæk ekstremt kompliceret og farligt.

3. Eventuelt

Tiltaleformer i Europaudvalget

Formanden: Vi instruerer i øjeblikket de nye medlemmer af Europaudvalget i den rigtige tiltaleform. Der var et par tilfælde, hvor der blev sagt »du« og »dig«. Her skulle man i virkeligheden sige »ordføreren« eller »Søren Søndergaard« og »ministeren« den anden vej.

Den fungerende udviklingsminister: Jeg undskylder formand, al den tid, jeg har været her, har jeg sagt »du« og brugt fornavn, mens vi har brugt tiltaleformen »minister« i Folketingssalen. Hvis det er blevet ændret, skal jeg gerne efterleve det, men det har jeg ikke hørt om.

Formanden: Vi har lavet en lille ændring her.

Det er rart at høre, at ministeren vil deltage aktivt i forhandlingerne. Vi har tidligere på mødet i dag drøftet, hvad man kan som fungerende regering. Der er forskel i ministrenes tilgang til det. Vi prøver derfor som udvalg at afklare, hvad vi kan forvente, efter en sag er drøftet her i udvalget.

4. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Mødet sluttede kl. 12.06.